

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 219. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

Szombat, 1936. szeptember 26.

Titulescu

volt külügyminiszter állapota a legutóbbi jelentések szerint állandóan javul. Tegnapelőtt este a beteg hőmérséklete nem volt nagyobb, mint 37,2 fok. Az orvosok néhány csepp vért vettek, amelyet újra vegyelemmeznek. Az orvosok tegnap reggel annyira meg voltak elégedve Titulescu állapotával, hogy teljesen szükségtelennek tartották újabb jelentés kiadását. A regenerálódási folyamat állandó javulással biztat és a beteg közérzete is fokozatosan javul. Már ott tart Titulescu, hogy amennyiben újabb bonyodalmak nem jönnek közbe, abban az esetben minden veszélyen túllévonék tekinthető.

Tegnap délben egy óraker az orvosok Titulescu állapotáról a következő jelentést adták ki:

— Titulescunak nyugodt éjszakája volt. Eddig kielégítő mértékben vett magához ételmezt.

Tegnap este kilenc óraker Titulescu állapotáról az orvosok a következő jelentést adták ki: Titulescu állapota s közérzete javuló irányzatot mutat. Titulescu meglátogatása egyelőre szigorúan tilos.

Az orvosi jelentést Ruppner, Ciuca, Roht, Brustelin, André és Radulescu orvostanárok írták alá.

Este fél tíz óraker érkezett jelentések szerint Titulescu tegnap már sokkal jobban táplálkozott, mint eddig. Ugyancsak sokkal nyugodtabb volt pihenése is, mint eddig volt.

Kína és Japán

Tokióból jelentik: A külügyminiszterium egyik meghatalmazott tisztviselője a sajtókongresszuson kijelentette, hogy Japán meg akarja szakítani a tárgyalásokat Kínával, hogy véglegesen rendet teremtsen a függőben levő kérdésekben. Azok a tárgyalások, amelyeket a nankingi japán követ a kínai külügyminiszterrel folytatott, nem jártak eredménnyel, mert a kínai kormány részéről hiányzik minden komoly igyekezet. Japán ezért arra gondol, hogy alattvalóinak biztonsága érdekében egyoldalúan intézkedik.

Beavatott helyen úgy tudják, hogy Japán fel fogja használni a reá nézve kedvező mostani helyzetet és nagyszámu hadihajót küld a kínai vizekre, majd pedig fel fogja szőlítani a nankingi kormányt, hogy ismerje el Északkina teljes autonómiáját.

Stalin beteg

Párisból jelentik: Ismeretes, hogy Thorez képviselő, a francia kommunista-párt titkára az elmúlt hetekben Moszkvába utazott, ahonnan most érkezett vissza Párisba. Az újságíróknak adott nyilatkozatában elmondta, hogy hosszasan tárgyalt Dimitrivvel és felkereste a Szovjetben tartózkodása idején Stalint is, akivel szintén beható eszmecserét folytatott. Tárgyalásainak eredményeképpen elhatározták, hogy fokozni fogják a francia kommunista-párt aktivitását és különösen a francia nehéziparban és a hadseregben fognak erősebb propagandát kifejteni. Elhatározták azt is, hogy a népfrentot továbbra is fenntartják. Felemelte Moszkva a francia párt számára nyújtott támogatást is. Végül Thorez megerősítette annak hírét, hogy Stalin tényleg beteg.

Eden nagy beszéde Genfben

A béke biztosításáról és a leszerelési értekezlet létrehozásáról

A Népszövetség és a nemzetközi viszályok — Tüntetésre készültek a spanyol külügyminiszter beszéde alatt

Genfből jelentik: A Népszövetség közgyűlésének ma délelőtti ülésén Eden lord, angol külügyminiszter volt az első felszólaló. Beszédében rámutatott a világ politikai helyzetének komolyságára és hangoztatta, hogy ennek a helyzetnek nem kell szükségszerűen háborúra vezetni, ha minden kormány türelmet és mérsékletet tanusít a többiek iránt. Az angol kormányt minden lépésében a béke szelleme vezeti és politikájának továbbra is a Népszövetség marad az alapja. Az angol külügyminiszter ezután a következő javaslatokat terjesztette a népszövetségi közgyűlés elé:

1. A népszövetségi alapokmány tervbe-vett reformja során az alapokmányt teljesen külön kell választani a versaillesi békeszerződéstől és az alapokmányt külön nemzetközi egyezménybe kell foglalni.

2. A Népszövetség tegyen újabb erőfeszítéseket a világ gazdasági újjáépítésének és a nyersanyagok igazságos elosztása érdekében.

3. Anglia kész örömmel hajlandó közreműködni a leszerelési értekezlet létrehozása tekintetében.

A gazdasági kérdésekről szólva, kijelentette, hogy a tárgyalásokra megérett az angol kormány gazdasági javaslata. Ehhez tartozik mindenekelőtt a nyersanyagok kérdése. E tekintetben javasolja, hogy pártatlan szakértők által vizsgáltsák meg az egész kérdés.

Beszédét ezután így folytatta: Az angol kormány a regionális egyezmények megkötésétől nagy eredményeket vár. Ezekben az egyezményekben az alapokmány rendelkezésein túlmenő kötelezettségek is vállalhatók. Anglia hajlandó tárgyalásokat kezdeni ilyen arányu nyugateurópai megegyezés megkötése érdekében.

Meg kell adni a lehetőséget arra, hogy a Népszövetség valamely nemzetközi viszályt a kezdetleges stádiumban hatáson meg tudjon akadályozni.

Különös incidens a közgyűlésen

Eden tovább folytatta beszédét, amelyben főleg a népszövetségi reform kérdésének részleteit fejtegette.

Eden beszédének elhangzása után szokatlan események játszódtak le a népszövetségi közgyűlés termében. A beszéd után ugyanis tolmács jelent meg az előadói emelvényen, hogy a beszédet franciára tolmácsolja. Már meg is kezdte a tolmács a beszéd fordítását, amikor az elnök közbeszólt és kijelentette, hogy a beszéd fordítása későbbre marad és felszólította Del Vayo spanyol külügyminisztert, hogy tartsa meg beszédét. A latin-amerikai államok képviselői ugyanis tegnapi értekezletükön elhatározták, hogy tüntetést rendeznek Del Vayo ellen és amint beszélni

kezd, elhagyják az üléstermet. Az elnök azt akarta, hogy ez a kinos jelenet ne történhesen meg és ezért

akkor adta meg a szót a spanyol külügyminiszternek, amikor még mindenki a teremben van.

Del Vayo először közölte, hogy megvárja a francia fordítást és csak azután mondja el beszédét, de az elnök felszólítására mégis felemelkedett helyéről és beszélni kezdett, úgy, hogy semmiféle incidens nem történt.

A spanyol külügyminiszter a be nem avatkozás kérdéséről

Del Vayo spanyol külügyminiszter kijelentette, hogy teljes joggal beszél a spanyol nép nevében, mert a spanyol kormányban a spanyol katolikus baszk szárnnytól kezdve, a liberális munkásszervezetekig, minden spanyol irány képviselve van. A hónapok óta folyó vérontásokért azokra háritotta a felelősséget, akik fegyveresen fellázdáltak a liberális és törvényes uralom ellen. Az egyetemes biztonság az utóbbi években sok csalódást hozott. Szükséges az egyetemes biztonság rendszerének revíziója.

Del Vayo a továbbiakban a be nem avatkozás kérdéséről beszélt. Türetelennnek mondta, hogy egy alapon kezeljék a spanyol kormányt a felkelőkkel. A be nem avatkozás szép eszme, de annak a spanyol kormány csak a kárát látja és a felkelőknek válik az hasznukra. A be nem avatkozásban nem volna szabad érinteni a régi és érvényben levő szerződéseket és nem volna szabad, hogy a be nem avatkozási egyezmény következtében a rendes külkereskedelmi forgalom és a fegyverszállítás megakadjon. A fegyverszállítás beletartozik a kereskedelmi forgalomba.

Igy a be nem avatkozás határozottan és közvetlenül beavatkozás a felkelők érdekében.

A spanyol kormány a be nem avatkozást aláíró hatalmakhoz jegyzéket intézett, amelyben bizonyítékokat is küldött, hogy az egyezmény ma sem működik hathatósan a felkelők irányában, mert a felkelők rengeteg idegen származásu hadianyaggal rendelkeznek, amelyek a felkelés kitörésekor nem voltak birtokukban. Végül beszédét azzal fejezte be, hogy a spanyol kormány nemcsak Spanyolország belső békéjéért, hanem közvetve az egész világ békéjéért küzd.

Del Vayo beszédével a közgyűlés mai ülése véget ért és legközelebb holnap délelőtt folytatják az ülést.

A négus tegnap éjszaka Genfből elutazott Londonba.

Elintézést nyert a danzigi incidens

A Népszövetség tanácsa ma délután Bivas Vicinas elnökletével zárt ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a hágai nemzetközi döntőbíróóság megüresedett birói tisztségeit választás után töltik be. Ezután nyilvános ülés volt, amelyen előbb Paul Boncourt francia kiküldött tett jelentést a Szellemi Együttműködés bizottságának munkájáról, majd a Leipzig német cirkáló Danzigba tett látogatása kapcsán támadt incidenst tárgyalták, amelynek előadója Eden angol külügyminiszter volt.

Leon Blum francia miniszterelnök Bucuresti-be utazik

Az angol sajtó már a második napja a legnagyobb részletességgel foglalkozik a Népszövetség szerdai döntésével. Ha az első nap kissé tartózkodóan is írtak az angol lapok, ma már megállapítják, hogy Geni jogi alapra helyezkedett és a szerdai döntés reményt nyújt arra, hogy a népszövetség évek hosszú során át tartó gyengesége végleg megszűnik ezzel az energikus intézkedéssel. Az angol sajtó eredetileg azt várta, hogy a Népszövetség egy közvetítő formulát talál majd és esetleg hallgatólagosan napirendre tér a felett, hogy Itália Abessziniát olasz koronagyarmatnak nyilvánította és ezzel tulajdonképpen azt juttatta volna kifejezésre, hogy Abesszínia, mint jogi személy megszűnt.

A francia lapok még nagyobb jelentőséget tulajdonítanak az eseménynek, mint az angol lapíróik. A Petit Parisien szerint nem csupán Abessziniának szolgáltattak igazságot, hanem állást foglaltak egy örök elv mellett, amely már-már kihaltfélben volt. Megállapítja a lap, hogy a világ hét nagyhatalma közül, ezután kilátás van arra, hogy csupán három lesz tagja a Népszövetségnek.

A népus tegnap hosszú nyilatkozatot tett közlé a Népszövetség szerdai döntésével kapcsolatban. A népus mindenek előtt elégtétellel veszi tudomásul, hogy a Népszövetség az igazság és a jog alapjára helyezkedett, azonban hosszasan vitatkozik a Politis-jelentés ama részével, amely Abesszínia függetlenségének kérdését tárgyalja. A népus végül is ama meggyőződésének ad kifejezést, hogy

Az incidens kölcsönös kimagyarázkodások után elintézést nyert.

Ezután jóváhagyták a Magyarország, Bulgária és Esztorozság gazdasági helyzetéről szóló jelentést, hasonlóképpen az Ausztria helyzetéről szóló jelentést is, azzal a hozzáadással, hogy a Népszövetség ausztriai pénzügyi megbízottjának, továbbá az osztrák nemzeti bank ellenőrének működését október elsejétől be- szünteti.

Abesszínia függetlensége ép és sérthetetlen, ha egyes területeit az olaszok még mindig megszállva is tartják.

A francia kormány újból Kelet- és Dél-

Maniu csak Mihalachet tudja elképzelni egy nemzeti-parasztpárti kormány élén

Maniu fontos tárgyalásai a pártvezérekkel

Bucurestiből jelentik: Az Adeverul azzal a hangulattal foglalkozva, amelynek jegyében a nemzeti-parasztpárt végrehajtó ülését megtartja, a következőket írja: Ha a nemzeti-parasztpárt hivatalos véleményét hallgatjuk meg, abból az tűnik ki, hogy a tárgyalások sulypontja Mihalache számára biztosítja az elnöki hatalmat és a holnapi megbeszélések után Mihalachenak nem lesz oka, hogy sértve érezze magát, mert tekintélyét nem éri csorba. Ez a cél egyöntetűen érvényesül a pártban, észlelhető valamennyi áramlatnál. Maniu már több ízben hangsúlyozta, hogy egy esetleges

nomzeti-parasztpárti kormány élén kizárólag Mihalachet tudja elképzelni, mint kormányelnököt.

Az ardeal-i csoport tudomásul is vette ezt a tényt és nem óhajt a volt miniszterelnök véleménye ellen szegülni. Costachescu hatá-

LES PRODUITS DE BEAUTE

„EMPIRE“

Neuilly-Paris

Rouges-Poudres-surfines

Képviselet Arad, Str. Cosbuc 48.

keleteurópa felé orientálódik.

Ecélből a külügyminisztériumban már megtették az előkészületeket Leon Blum miniszterelnök és Yvon Delbos külügyminiszter délkeleteurópai utazásaira vonatkozólag. A francia miniszterelnök és a külügyminiszter október hó folyamán

elhatogatnak Bucuresti-be, Belgrádba, Szófiába és Ankarába.

Cot Pierre francia légügyi miniszter október hó folyamán érkezik Bucuresti-be.

rozottan kijelentette, hogy megmarad a parasztk ideáljéért küzdő politikus személyében és célja a falvak lakóinak jobb sorshoz való juttatása. Ilyen körülmények között — írja a lap — senki sem vonhatja kétségbe, hogy a nemzeti-parasztpárt valamennyi vezetője Mihalache elnökségének konszolidáltságán dolgozik.

Maniu Iuliu péntek reggel a fővárosba érkezett, ahol fontos megbeszéléseket folytatott Mihalacheval, Madgearuval, Lupuval és sok más pártpolitikussal.

A nemzeti-parasztpárt klubhelyiségében ma délután 12 órakor értekezletet tartott a párt vezetősége. Az ülésről semmiféle kommunikét nem adtak ki, valószínű azonban, hogy a végrehajtó-bizottság holnapra összeülő ülésének napirendjét beszélték meg.

Ötven év után

Írta: JEANNE LEUBA.

Az öreg d'Herlevor gróf befejezte ebédjét. Mindenből csakhogy éppen hogy csipegetett a mádárévtágyával. Még ez is sok egy nyolcvankilencéves gyomornak!... De a félpohár erős aszujához ragaszkodott. Az öreg inas, aki a széket elhuzta a felálló mögül, hetvenöt éves volt. Siheder kora óta szolgálta a gróft. Magas, egyenestartású, ma is robusztus ember volt. Egyetlen élő emlék a gróf régi életéből. Constant, az inas, ismerte a gróf rokonait, barátait, szolgálta fiatal feleségét... A gróf úgy érezte, mintha az inas oszloznék urának örökös gyászában, alárendelt helyzetéhez illő kellő alázattal. A gróf a világ minden kincséért meg nem vált volna tőle. Mostanában néha megjegyezte:

— Meg kellett volna nősdönöd, Constant. Ma holnap meghalok. Mit csinálsz a pénzzel, amit nekem hagyok? Öreg vagy, nincs családod, örökösöd. Egész életed csak nekem áldoztad, még a családi élet boldogságáról is lemondtal miattam. Talán még találhatnál egy tisztességes derék özvegyasszonyt, gyerekkel, alákra a tölem öröklött vagyonomat hagyhatnád.

Constant Féroul, az öreg inas mindannyiszor kitért a válasz elől. Ma is. Ez este a gróf nem vezetette fel fel magát a szobájába, hanem le a kert pavillonba. Csodásan szép, tiszta, holdfényes júniusi éjszaka volt. A park végében, domboszerű magaslaton álló kert pavillonból mesés kilátás nyílt a környékre. Mint egy királyság terült el a néző tekintete előtt a parkon túl terülő hatalmas birtok, ringó, érő gabonától sárguló szántók, zöldelő majorok, d'Herlover gróf itt szeretett üldögelni, sehol sem tudott így elmélyülni emlékeiben. Pedig ő már csak emlékeinek világában élt. Ahogy most leült a pavillon előtti padra, intett az inasnak:

— Ül ide mellém, Constant.

Az inas engedelmesen, kellő távolságban le-

ült. Kis ideig csend volt, majd az öreg gróf felsóhajtott:

— Constant, holnap lesz ötven éve... Ötven év... fél évszázad! Ha azon az estén nem tűnt volna el, bizonyos, hogy már régen itthagytott volna. Olyan törekény volt, olyan légiesen finom, nem az a fajta, aki megöregszik... Holnap a szobáját felvirágozod... mint minden évben. Csupa mezei virággal. Azt szerette. Emlékszel?

— Igenis, méltóságos ur.

Megint csend volt. Az öreg gróf nem könnyezett. Az ő korában már nem sirnak. Csak emlékeznek... Harminchétes korában ismerte meg az alig tizenhétéves, csodásan szép, szőke gyermeket, halálisan szerette, rövid ismeretség után, bár husz esztendővel volt öregebb, eljegyezte. Két évig a legboldogabb házasesület éltek. Két évig. Aztán... jött az a szörnyű este. A gróf alkonyatkor hazajött a vadászatról, a kastélyt üresen találta, ke- reste a feleségét. A komorna jelentette, hogy a méltóságos grófné már két és fél óraja gyalog kísért és még nem jött haza. Ez még sosem történt. A nyugtalan férfi az októberi est sötétjében, em- berei élén, kézilámpákkal bejárta a parkot, a kastély környékét. Constant Féroul, az akkor huszonöt éves inas, egy fiatal Herkules, volt a legbuzgóbb kutató. Ő akadt a halottra... Mert holtan találták a tóhoz vezető ösvény szélén, a bokrok között. Megfojtva... Megölték! Guy gróf életének virágját, szerelmét, napsugarát, életét! Maga emelte fel, vitte be karjain a kastélyba, fektette az ágyra. De itt már orvosi tudomány nem segíthetett. Eltemették a d'Herlevorok kriptájába s a kétségbeesett, félőrült férj mindenét odaáldozta volna, hogy a gyilkos kiletét felkutassa. Bosszuvágya élette, talán ennek köszönhette majdnem kilencven esztendőjét.

A dráma érthetetlen volt. A grófné gyerekes örömmel szerette még otthon, nappal is felékszerezni magát, a vagyont érő briliánsbutonok, gyűrűk, karkötők a halotton maradtak. Csak egy kis egyszerű gyűrűje tűnt el, amelyet babonásan szeretett és állandóan viselt. De minden költség, fáradozás hiábavaló volt. Nem akadtak a gyilkos

nyomára. S ennek már ötven év!

— Emlékszel, Constant? milyen szép volt. milyen szelíd és jó, hozzátok is... és hogy szeretett élni... milyen boldog volt! — az öreg inas felzokogott. A gróf kezét a hü szolgál vállára tette: — Sirsz?... én bizony már régen nem tudok sirni. Az én koromban már az egész multat csak úgy látjuk, mint egy regényt. A könyvet végigolvastam, becsuktam. Vége. Már minden csak álom, elmosódó pasztell kép. És mégis... még ma is szeretném tudni, ki tette és miért? Most már nem a bosszu sarkal... talán csak a kíváncsiság... Ötven év... ennyi idő alatt a szív, a lélek is kiszikkad.

Még akkor is beszélt, amikor az öreg inas hirtelen elébe térdelt, zokogva kiáltotta: — Méltóságos ur... nem bírom tovább!... Én... én öltem meg... én! — és most már ő beszélt. Furcsa volt, egy hetvenöt éves szájból a forró szenvedély ez ecsetelését hallani, a férfiben szunnyadó állati ösztön brutális kitörését. Kérésre könyörgésre... s mikor mindez eredménytelen maradt, támadásra vetemedett... és ölt. Azt sem tudta, hogy már megtörtént. Izmos, két karjával átfogta a bársonyos, fehér nyakat.

— Csak azt a gyűrűt húztam le ujjáról, emlékül. Évtizedeken át kerülgetett az örület!... Engem... a gyilkost!... a szgyen, irtózat, lelkiismeret, furdalás, fájdalom. Elszenvedtem a vértanuságot, mert vezekelni akartam... ápolni a gróf urat helyette... amíg csak él... De az áhitott lelki békét soha meg nem találtam.

Ujra csend volt... mélységes csend. Az öreg inas zokogott. S most megszólalt d'Herlevor gróf szokott, rendes hangján:

— Te többet szenvedtél, mint én... Allj fel, nyujtsd a karodat. Hűvös van. Be keil mennünk...

CORSO 3 (mérés, helyárak), 5, 7½ és 9¼ órákor Tel.: 5-6)

Egy királynő leányvevei
JENNY JUGO OTTO TRESSLER
FRIEDRICH BENFER

Nem számítanak többé komoly ellenállásra a spanyol nemzeti csapatok

— A kormány csapatai nem tekinthetők rendes hadseregnek —
Konfliktus a barcelonai olasz konzul és a katalán kormány között

Páris. Perpignani jelentés szerint a katalán vörös milícia egyik osztaga letartóztatott két olasz és két francia újságíró. Később az egyik francia újságíró szabadon engedték, míg a másik két olasz és egy francia újságíró Barcelonába vitték. A barcelonai olasz konzul ultimátumszerű felhívást intézett a katalán hatóságokhoz, hogy éjfélig engedjék el a két olasz újságíró. Meg nem erősített hírek szerint a barcelonai olasz konzul, hogy nagyobb nyomtatékot adjon felszólításának, figyelmeztette a katalán kormányt, hogy abban az esetben,

ha nem engedik szabadon a letartóztatott spanyol újságírókat, a kikötőben lévő olasz hadihajók ágyuzni fogják Barcelonát.

Eddig nem sikerült megállapítani, hogy a konzul tényleg tett-e ilyen bejelentést, de azt sem lehet tudni, hogy a letartóztatottakat szabadon engedték-e, vagy sem.

A Matin szerint Bilbao kormányzója közölte Mola tábornokkal, hogy a kormánycsapatok hajlandók átadni a várost, ha a megadás népszövetségi ellenőrzés mellett történhetik. Mola tábornok a feltételt nem fogadta el, hanem közölte, hogy hajlandó Bilbao lakóinak életéért felelni, ha a kormány csapatai leteszik a fegyverüket a határidő lejárta előtt. Ez a határidő azonban már lejárt.

A madridi kormány kétségbeesett erőfeszítéseket tesz, hogy feltartóztassa a nemzeti csapatok győzelmes előnyomulását. Tegnap délután megnyitották a fővárostól délnyugatra fekvő zsilipeket, amelyek az Alberque-folyó vizét gyűjtik össze és a vizgyűjtő medencében feltorlódtott óriási vízmennyiséget a Tajo völgyébe zudították. A madridi kormány azt hiszi, hogy a vögy elzárásával meg fogja nehezíteni, sőt esetleg fel is tartóztatja a nemzeti csapatok további előnyomulását Madrid és Toledo felé.

A mesterségesen előidézett árvíz következtében 100 és 100 ezer hektár föld került víz alá.

Az árvíz állítólag igen súlyos veszteséget okozott a nemzetieknek, akik a völgyben hatalmas hadianyagkészletet halmoztak fel és ez a készlet tönkrement.

Ujabb jelentések szerint mind erősebben tartja magát az a hír, hogy Azana köztársasági elnök lemond. Hír szerint állítólag Azana a forradalmi ellenállás beszüntetése mellett foglalt állást, mert belátta, hogy a további véron-

tásnak nincsen semmi értelme. Ezért hajlandónak nyilatkozott Madridot is feladni. Caballeros miniszterelnök azonban hallani sem akar erről és emiatt történt meg a lemondás.

Brüsszelből jelentik: A rendőrség a Spanyolországba irányuló nagyarányú belga fegyvercsempészés ügyében házkutatást tartott az egyik brüsszeli szakszervezeti székházban és a szakszervezet titkáránál. A házkutatás ered-

ménnyel járt és a talált adatok alapján letartóztatásba helyezték a szakszervezet titkárát.

Más jelentés szerint Brüsszelben letartóztatták Delbruere belga szociálista képviselőt, akit azzal vádolnak, hogy gyilkosságra izgatott.

A valenciai néptörvényszék a 10-ik gyalogezred tisztségét halálra ítélte, mert csatlakoztak a felkelőkhöz.

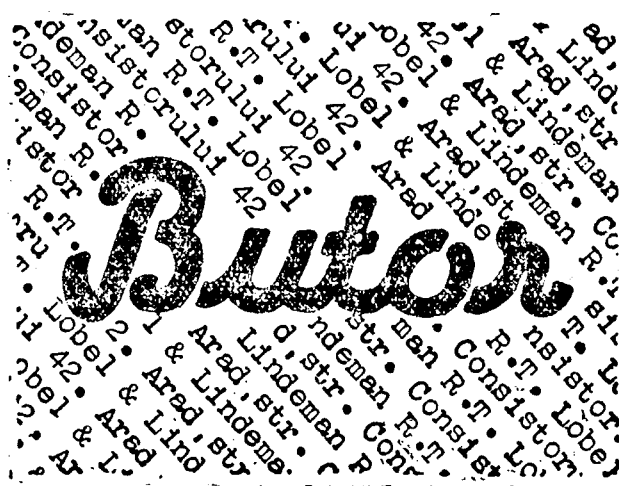
San Juan de Luzból jelentik: A kormánycsapatok frontját több helyen benyomták. Így elmúlt Huesca körülzárásának veszélye is. Mola tábornok csapatai megkezdtek Bilbao ostromát és tegnap délelőtt már el is foglalták Arechavelta falut. A felkelő csapatok a Lilite és biscavai magaslatokon megerősítik állásaikat. A déli és nyugati frontokon

a nemzeti csapatok lassan, de állandóan előnyomulnak Madrid irányába.

Toledo felszabadítására irányuló hadműveletek folyamatban vannak és a nemzeti csapatok előőrsei az elmúlt éjjel 16 kilométernyire közelítették meg a várost.

Franco tábornok valamennyi hadseregének taktikai mozdulatait összehangba hozta és komoly ellenállásra már nem is számít, mert — miként a „Havas“-ügynökség jelenti, — a nemzetiekkel szemben álló csapatok már nem tekinthetők komoly hadseregnek, hanem csak megfélemlített bandáknak.

A „Le Matin“ genfi tudósítója jelenti, hogy tegnap késő éjjel a dé-amerikai államok képviselői értekezletet tartottak. Hat délamerikai állam delegátusa kijelentette, hogy hajlandó elismerni a burgosi spanyol nemzeti kormányt. A határozatot csak abban az esetben hoznák a Népszövetség ülésén nyilvánosságra, ha a madridi kormány külügyminisztere beszédében agresszív hangot ütne meg.

Elítélték az adea-i incidens öt vádlottját

Hatóság elleni erőszak vádjában mondták ki bűnösnek a volt községi bírót és négy társát — Négy vádlottat felmentettek

Az elmúlt husvétkor történt adea-i incidens ügyében nagy érdeklődés közepette pénteken délelőtt hirdetett ítéletet az arad-i törvényszék második szekciója. A bíróság a nagyarányúnak indult pör öt vádlottját bűnösnek mondtotta ki, míg a másik négyet felmentette. Megállapította az ítélet, hogy Kis L. Sándor volt községi bírót bűnösnek mondja ki, mert lefegyverezte Dascalescu Petru csendőrkáplárt és fegyverét összetörte. Ezért hatóság elleni erőszak címén kéthavi börtönre ítélte. Ugyancsak két havi börtönt kapott Kis L. Ferenc, azzal a váddal, hogy egy üveggel tejbéjütötte a csendőrkáplárt. Bűnösnek mondták

ki Kis L. Antalt, azzal az indokolással, hogy megkísérelte Lazar Simion csendőrmester lefegyverzését, amiért egy havi börtönre és 500 lei pénzbüntetésre ítélték, azonkívül Palla Józsefet a verekezésben való részvételért 21 napi elzárásra, valamint 200 lei pénzbüntetésre ítélték. A 21 napot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette a törvényszék. Végül Erdős Józsefet a verekezésben való részvételért 500 lei pénzbüntetésre ítélték. A másik négy vádlottat bizonyítékok hiányában felmentették.

Kis L. Sándor, Kis L. Ferenc és Kis L. Antal fellebbezést jelentettek be az ítélet ellen, míg a másik két elítélt megnyugodott.

A francia pénzügyi válság

— A frank közeli aláértékelése előtérben —

Párisból jelentik: Ma délután minisztertanács volt, majd később az Elysée-palotában Lebrun elnök bevonásával államtarács volt, amelynek főtárgya a pénzügyi válság kapcsán felmerült kérdések megoldása volt. Ezzel kapcsolatban pénzügyi körökben erősen tartja magát a frank közeli elértéktelenedésének a híre. A francia közvélemény türelmetlenül várja, hogy a kormány határozott formában állást foglaljon a pénzügyi problémákkal kapcsolatban. Egyes lapok szerint az aláértékelési tervek vonatkozólag a napokban Páris, London, Hága és Berlin között nagyfontosságú eszmecsere volt, amelynek során határozott formában kifejeződött a nemzetközi árfolyamkiegyenlítés szükségességének gondolata.

Jólértesült körök szerint a francia kormány új kamatlábemeléssel, az üzérkedés megrendszabályozásával és a tőkeemelés elleni új rendszabályokkal akarja a válságot megoldani. A jobboldali lapok kétségesnek tartják, hogy a Francia Bank kamatlábemelése a várt eredményekkel járna.

A szövöipari munkakonfliktusokat a mai nappal rendezték és így a franciaországi

sztrájk hullám legfontosabb jelensége megszűnt. Ezzel szemben a vontatóhajók legénysége sztrájkba lépett.

A ma délutáni minisztertanács a késő éjszakai órákig elhúzódott, úgy, hogy előrelátható volt, hogy Blum miniszterelnök mára tervezett genfi utját el kell, hogy halassza. Így is történt és a francia miniszterelnök egy nappal később utazik el Genfbe, az előtérben álló problémák gyors megoldása miatt. A minisztertanács eredményeképpen a francia parlamentet szeptember 28-ikára egybehívták, ugyanakkor elrendelték a tőzsde keddig való bezárását. London, Newyork és Páris egyidejűleg közleményt fognak kibocsájtani a pénzügyi rendszer tekintetében történt megegyezéssel kapcsolatban.

URANIA Az előadások kezdete pontosan 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órakor. Telefon 232.

A legnépszerűbb művész-trió: Clark Gable, Charles Laughton és Franchot Tone kárpóztató kiállítású filmcsofája.

„Lázadók“

Halálos autószerencsétlenség ért egy bucaresti-i nászutaspart

Bucuresti-ből jelentik: Megrendítő autószerencsétlenség történt tegnap a Bucuresti-Pitești-i országúton. Az autószerencsétlenség áldozatai Elena Stefanescu, Ghica Stefanescu leánya és Sorin Mincu, az „Universul“ igazgatósági tagjának fia. Elena Stefanescu és Sorin Mincu tegnap délelőtt tartották esküvőjüket, amelyen Goga és felesége voltak a násznapok. A fiatal pár az esküvő után autón indult nászútra Pitești felé. Az autót maga az ifjú férj vezette. Pitești közelében az országúton következett be a végzetes szerencsétlenség. A fiatal férj a teljes sebességgel száguldó autóval belerohant egy szembejövő autóba.

Elena Stefanescu pár perc múlva kiszendvedt, az ifjú férjet kórházba szállították.

Későbbi jelentés szerint a gépkocsiszerencsétlenséggel kapcsolatosan — amelynek áldozata Margareta Mincu — a megindult vizsgálat megállapította, hogy mindkét kocsi az ut azonos oldalon haladt és a kocsik vezetőit őrizetbe vették. Mincu mérnököt egy fővárosi szanatóriumban helyezték el, orvosi megállapítás szerint ballába eltört és arcán, valamint testén több sérülést szenvedett. Mincu Margareta holttestét ma szállították a fővárosba, ahol holnap temetik el.

A spanyol légiflotta

A német, spanyol, holland, belga, török tragikus próbája légi legyverkezés

Irtá: WALDO ROBESON

A versaillesi szerződés katonai részleteinek aláírásától egészen 1935. május 21-ig a német fegyverkezési adatokat csak találgatni lehetett. Hitler 1935. májusában az egész világot meglepte az új véderőtörvénnyel, amelyben szakított a versaillesi szerződés katonai „határozványainak” minden egyes pontjával. Az új törvény értelmében a német szárazföldi haderő egy általános védkötelezettséggel állandóan kiegészített, illetve létszámon tartott kerethadsereg. A haditengerészet és a légiflotta önként jelentkező zsoldosokkal egészül ki. Igen érdekes az új véderőtörvénynek az a pontja, amely szerint háboru esetén minden német nő és férfi hadköteles. A hadiszolgálat a huszadik évtől a negyvenötödik évig tart bezárólag. A törvény értelmében azonban a Führer a szolgálati kötelezettség korhatárát mindkét irányban kiterjesztheti. A véderőtörvény a német hadsereg békelétszámát 550.000-re teszi. A cikksorozatunkban több helyütt az 1940-re várható állapotokról is szövegtünk. Nos, Németország kiképzett tartaléka ebben az évben körülbelül másfélmillió fő lesz. Minthogy azonban a német légvédelmi rendelkezések értelmében a passzív, polgári légvédelem nagyrészt nők látnak el háboru esetén, a kiképzett nőket is számításba kell vennünk, azzal a megfontolással, hogy a férfiak jórésze felszabadul a passzív polgári légvédelem egyes munkafázisai alól.

A német légi haderő független a szárazföldi hadseregtől és a haditengerészettől. Az új véderőtörvény idején a birodalmat hat légi kerületre osztották: Berlin, Königsberg, Drezda, München, Münster és Kiel. A légiflotta négy fegyvernemre oszlik: repülőcsapat, léghajós csapat, légvédelmi tűzérő és légi műszaki, illetve híradó csapat. A szárazföldi hadsereghez földterítők rajok tartoznak, a haditengerészetnél pedig bombavető, vadász és felderítő gépek szolgálnak.

A légiflotta és a hadsereghez és flottához beosztott repülőgépek hivatalos számszerű adatai nem ismeretesek. Jelenleg a légiflotta keretéhez körülbelül 2500 gép, a haditengerészetéhez 150 gép és a hadsereghez 250 gép tartozik. Most szervezik meg a partvédelmi szolgálatot, amelyhez szintén nagyobb számu gépet osztanak be. A terv természetesen az, hogy a német légi haderő minden tekintetben elérje a francia légiflottaét. Bizonyos szempontokból már most is följényben van a német légi haderő, még pedig a léghajók szempontjából, ami természetesen is, hiszen Németország Zeppelin gróf hazája és a léghajózásnak a németek a nagy úttörői. 1940-ben Németországnak minden valószínűség szerint 7000 repülőgépe és 20 hadi-célokra felhasználható léghajója lesz.

Lehet, hogy az utóbbi tulságosan szerény becsülés, ha megfontoljuk, hogy most folyik Amerika és Németország között a transzatlanti légi-közlekedés hegemoniájáért a verseny. Míg az amerikaiak és angolok repülőgépközlekedést akarnak megszervezni a Bermudákon, az Azori szigeteken és Spanyolországon keresztül, addig a németek a Hamburg—Newyork útvonalon akarnak menetrendszerű Zeppelin-járatot létesíteni. Ez a verseny is arra szolgál, hogy fejlessze a német léghajózást. Németországban különben 14 üzemben, illetve gyárban készítenek repülőgépeket és külföldi megrendelésekre is dolgoznak. 1940. Európáját nézve a német birodalmat is a légügyi nagyhatalmak közé kell számítani.

Spanyolország légi flottája

A légi fegyverkezés adatai a békés országokban is szinte hónapról-hónapra váltakoznak, fokozottan így van ez azonban a harcban álló országok esetében. A spanyol kormány még a mostani véres polgárháboru előtt nagyobb megrendelést tett egyes angol cégeknek. A Hawker-társaságnál három teljes repülőrajt rendelt meg. Két repülőraj Fury-típusú együléses könnyű vadászgépek, a harmadik raj pedig nehéz bombavető gépekből áll. Spanyolország ezenfelül megrendelt egy tucat biplán szárazföldi és vízi használatra. Ezeket a gépeket azonban csak 1936. novemberében fogják szállítani. A polgárháboru folyamán bizonyára

nagy változások fognak a spanyol légi haderőben beállni. Az egész spanyol hadsereg két részre oszlott, mindkét rész sok gépet veszít és még több új gépet szerez. A megbízható spanyol adatokat csak a polgárháboru után lehetne összedolgozni. A polgárháboru előtt a helyzet a következő volt:

A spanyol légi flotta két részre oszlott, a haditengerészet és a szárazföldi hadsereg légi erejére. A szárazföldi hadsereghez vannak beosztva a légvédelmi tűzérosztályok és a különleges partvédelmi légvédelmi ágyuk. Ugyancsak a szárazföldi hadsereghez van beosztva három repülőezred. A haditengerészet kebelébe egy repülőezred tartozik. A gyarmalokon és szigeteken összesen négy felde-rlőszázad, egy bombavető század, egy vízirepülő század és egy szárazföldi repülőszázad teljesít szolgálatot. Az összes létszám körülbelül 900 repülőgép.

A kis Belgium arányilag igen nagy légiflottával rendelkezik. Gosseliesben saját repülőgépgyára van, de természetesen igen sok gépet kap Franciaországtól, legfőbb katonai szövetségeseitől. A belga légihaderő önálló, minthogy belga haditengerészet nincs, így nem lett volna értelme külön szárazföldi hadsereghez beosztott és önálló légihaderőt megszervezni. A belga haditengerészetet 1928-ban, sok

Eredeti közlemény.

Gyomor- és bélbántalmakban szenvedőknek ajánlatos olvasmány...

Békeffy Károly ur Timişoara, I. következő levelet írja nekünk:

„...Kérem szíveskedjék címre még két üveg GASTRO D.-t utánvét mellett küldeni. Az első üveget feleségem vette használatba és igen jól érzi magát. Évek óta bélbántalmai voltak és amióta Gastro D.-t szed, semmi fájdalmat nem érez. Én ez év januárjában egy gyomoroperáción mentem keresztül és szeretnék egy Gastro D.-kurát csinálni, mert néha még érzek bántalmakat a gyomromban...”

A naponta beérkező köszönő levelek tömege igazolja, hogy rövid Gastro D.-kurával a legmunkább gyomor-, bél-, epe-, vese- és májmegebetegedéseknél, valamint görcsök és ideges álmatlanság cseteiben kitűnő eredményeket értek el.

Gastro D. kapható az ország minden gyógyszerárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130 lei utánvéttel CSASZAR E. gyógyszerárában, Bucureşti, Calea Victoriei 124.

parlament vita után takarékosági szempontok miatt megszüntették.

A török légiflotta ismertetésénél meg kell említeni, hogy a pilótákat Moszkvában képezik ki. A flotta három részre oszlott, egy önálló, egy a szárazföldi hadsereghez és egy a haditengerészethez beosztott részre. A gépek összlétszáma mintegy 700.

Következő cikkünk:

AMERIKA FELKÉSZÜL A JÖVŐ LÉGI-HABORUJÁRA.

Ciuley mérnök a feleségét is meg akarta gyilkolni

— jelentette ki Gregorian ügyvéd, a rejtélyes körülmények között meghalt Tita Cristescu sógora. — Újabb botrány a nagy bünpör tárgyalásán

Bucureşti-ből jelentik: Nagy érdeklődés közepette folyik a Tita Cristescu meggyilkolásával vádolt Ciuley mérnök bünpörének tárgyalása. A mai nap legfontosabb tanuja Gregorian ügyvéd, a rejtélyes körülmények között elhunyt szépségkirálynő sógora volt, akinek vallomása során több ízben botrány keletkezett. Gregorian ismerteti, hogyan szerzett tudomást sógornője haláláról, majd elmondja, hogy az orvosok, gyatija nyomán, boncolást kértek, amely meg is állapította, hogy Tita Cristescut megmérgezték.

— Nem lehetett más bűnös, csak Ciuley — jelentette ki, — amit legjobban bizonyít az a körülmény, hogy több ízben megfenyegette.

Panaszkodik, hogy támadták, amiért nem volt hajlandó közömbösen tudomást venni a történetről, hanem harcot indított az igazságért. Fenyegető-leveleket is kapott, amelyeket íróasztalán talált meg. Kijelenti, hogy

Ciuley a feleségét is meg akarta gyilkolni, ő volt az, aki lebeszélte ilyen cselekményről.

— Ciuley né nekem köszönheti az életét, — jelentette ki, — mert én jó tanácsot adtam.

A vallomás további részében is élesen vádolja Ciuleyt, aki valósággal magánkívül ordítja:

— Az ur tulszemtelen!

Gregorian: Nem vagyok gyilkos, mint maga.

A védők beleszólnak és botrány kezdődik, amelynek az elnök közbenjövete vet véget. A lármán keresztül hallani Gregorian ügyvéd hangját:

— Én nem félek a botránytól...

Ezután a védők ostromolják kérdésekkel az ügyvédet, valósággal látszik, hogy rá akarnak háritani bizonyos gyanút a halálesettel kapcsolatosan, majd arra nézve kérdezik meg, igaz, hogy egy ízben tetteleg bántalmazta sógor-

nőjét. Beismeri, hogy egyszer megtörtént. Istrate Micescu védő erre megjegyzést tesz, mire Gregorian kijelenti:

— Ön is megütötte pár nappal ezelőtt a teremszolgát, mert nem akarta beengedni a terembe... temperamentum dolga...

Micescu: Igen, de az nem volt a sógorom... (nevetés).

A védők a kérdések pergőtüzével árasztják el a tanút, aki helyenkint zavart lesz, mire a hallgatóság sorában lévő felesége közbeszól és kisegíti. Este a tárgyalást megszakították, majd az éjszakai ülést háromnegyed tíz órakor folytatták. Gregorian tovább vallatják és éjszora — a főtárgyalás óta elsősorban —

Ciuley mérnök sírni kezd.

Senki sem tudja ennek közvetlen okát. Főképpen arra nézve faggatják, hogy kulcsa volt Tita Cristescu lakásához és ennek segítségével a haláleset után elvitte Ciuley mérnök leveleit. Gregorian türelmét veszítve mondja Micescunak:

— Ciuley nevet rajtunk... ő mindent tud... ne engem kérdezzen... A kihallgatás után Ciuley mérnök szót kért és a tanu felé fordulva, mondotta:

— A mai fantasztikus felvilágosításokkal kapcsolatosan, Gregorian ur, csak ennyit akarok leszögezni: amikor tudta, hogy Titát megmérgezték,

miért tartotta napokig titokban és csak akkor pattantotta ki ezt a körülményt, amikor már lehetetlen volt eltitkolni... és mégis engem küldött ide, a vádlottak padjára...

A vádlott leleplezése feltűnést kelt, a teremben nagy lármá keletkezik, úgy, hogy újra az elnök erélyes fellépése képes csak csendet teremteni. Ezután Tita Cristescu orvosait hallgatják ki.

Filléres nyors Bucuresti-be

a román-magyar futballmérkőzésre. A jegy ára oda-vissza 530 lei, szálloda teljes ellátás, mecsijegy, autósár 400 lei. Indulás 8-án este 8 órakor, vissza indulás 5-én este 8 órakor. 4499

Jelenlenni Arad-on Lőbl hírlaprodában

Vád alá helyezték két arad-i szeszgyár volt tulajdonosait

Alexandrescu vizsgálóbíró vádindítványt tett egy nagyszabású bűnpörben és az arad-i ügyészség helyt adott az indítványnak — Hogyan cserélt gazdát egy 7050 leierért eladott gyár 430.000 leierért?

Az arad-i második számú vizsgálóbírói hivatal ma végleges vádiratot adott ki egy nagyarányú arad-i bűnyüben, amelynek vádlottjai a volt arad-i Traian-szeszgyár egykori tulajdonosai. Az ügy előzményei még 1931-re húzódnak vissza, amikor a Bancara-bank timişoara-i fiókja 200 ezer lei értékben váltót számított le az arad-i Traian-szeszgyár akkori tulajdonosának. A váltóügyletből per keletkezett és a bank dr. Góro Artur arad-i ügyvédet bízta meg az ügy vezetésével. A bank két fórumon megnyerte a váltópert, azonban amikor az ügyvéd kiszállt a gyárnál, hogy foglalást hajtson végre, kiderült, hogy a gyárat az arad-i pénzügyigazgatóság egy szeszbírság-ügyből kifolyólag zár alá vette. Az ügyvéd így csak az ablakon keresztül láthatta az egyes berendezési tárgyakat, amelyeket a távlatból foglalt le. Később a gyár többi hitelezője is végrehajtást kért és kapott.

A végrehajtások után a cég egyik volt tisztviselője, névszerint Grünfeld Béla hátralékos fizetésért perelte be a szeszgyárat és 7050 leire végrehajtást is kapott. Időközben a gyár kifizette a pénzügyigazgatóságnak a bírságot, úgy hogy feloldották a szoros zárat. A tisztviselőnek így módjában állott árverést kérni, ami megtörtént, anélkül, hogy a többi hitelezőt bármiképpen is értesítették volna. Az árverés alkalmával a lefoglalt néhány ingóság helyett jóval többet adtak el és azokat Hönig Béla arad-i szeszkereskedő vette meg 7050 leierért. Az árverésről közben tudomást szereztek a többi hitelezők, akik fellebbezést nyújtottak be, amelyet az arad-i törvényszék helyben hagyott, s ílymódon az árverés még a mai napig sem emelkedett jogerőre. Ennek dacára a vevő és fivére birtokba vették — az egész gyárat.

még azokat a berendezési tárgyakat is, amelyeket el sem árvereztek.

A megvett gyár birtokában új vállalat létesült „Vinalcool S. A. Arad” néven, amely — miután a pénzügyminisztérium már jogerősen kiosztotta az egyes gyárak közötti kontingenst — a Traian részére adott borszesz-kontingenst termelte. A Vinalcool kiegyenlítette egyes berendezési tárgyakkal a Traian-gyár egyes hitelezőjét, majd később

a gyárat továbbadta a Margina-Resita S. A. nagy timişoara-i cégnek — 430 ezer leierért.

Természetesen a szeszkontingenssel együtt, amely a gyár legértékesebb vagyontárgya volt s többet ért, mint az egész berendezés, annál is inkább, mert a pénzügyminisztérium új szeszkontingenst nem adott ki.

Minderről tudomást szerzett a bank ügyvédje, dr. Góro Artur, aki

bűnvádi feljelentést tett az arad-i ügyészségen ismeretlen tettesek ellen,

részletesen kifejtve a történet manipulációkat. Az ügy Alexandrescu Alexandru vizsgálóbíróhoz, a második vizsgálóbírói hivatal vezetőjéhez került, aki bevezette a vizsgálatot. Tanuk és szakértők egész sorozatát hallgatták ki az ügyben, a tényállás tisztázása céljából, majd átvizgálták a végrehajtási ügy és a Traian-gyár eladásával kapcsolatos többi ügy aktáit és mindezek alapján a vizsgálóbíró vádindítványt tett úgy a gyár volt tulajdonosa, mint a Vinalcool-cég tulajdonosa ellen. Az iratok az arad-i ügyészséghez kerültek, amely jóváhagyta a vádindítványt és

a mai napon kiadta az ügyben a végleges vádiratot.

Az ügy aktáit most már az arad-i törvényszékhez továbbították a főtárgyalás kitűzése végett, amire hamarosan sor kerül.

Érdekes, hogy az ügyből kifolyólag súlyos incidens is történt, amelynek részletét szintén foglalkoztatták az ügyészséget. A Margina-Resita Arad-ra küldötte a vétel létrejötte után az egyik főtisztviselőjét, hogy a volt Traian-gyár berendezését átvegye és elszállítsa. A gyár azonban házbérrel tartozott és Grünfeld Sámuel háztulajdonos nem akarta megengedni, hogy a berendezést elvigyék.

A tisztviselő ekkor revolvért rántott és kényszerítette a megfélemlített háztulajdonost arra, hogy félreálljon.

Grünfeld az ügyben a rendőrségen feljelentést tett és az ügy aktái az ügyészségre kerültek

Apáca akart lenni gyermekkorában a bécsi szadista gyárosné

Ujabb megrendítő részletek derültek ki Lunerné bűnpörének mai tárgyalásán

Bécsből jelentik: A mödlingi Luner Josef asszony borzalmas szadista büntényeinek főtárgyalása még csak a kezdetén van, a tartományi törvényszék épülete felett azonban a halálos ítélet árnyéka lebeg. A bíróság folytatta a tragikus szerepű férj, a gyilkosságban való segédkezéssel vádolt Luner Edmund kihallgatását, akinek vallomásából az a megdöbbentő tény is kiderült, hogy

Lunerné borzalmas ügyeibe Gretl nevű fiatal leányukat is beavatták.

Az elnök ugyanis megkérdezte, hogy amikor a szerencsétlen sorsú Anna Augustin holttestét úgy igyekeztek elhelyezni, hogy a gyilkosság ne tűnjék azonnal szembe, ki segédkezett.

Vádlott: A feleségem és én vittük át a holttestet a külső szobából az ágyba.

Elnök: Valakinek még segíteni kellett...

Vádlott: Leányunk, Gretl segített.

A közönség sorában erre a vallomásra zajos mozgás támadt.

Elnök: Ki helyezte ételeket és pénzt a holttest mellé?

Vádlott: A feleségem.

Elnök: Mi célja volt ennek a manővernek?

Vádlott: Hogy ne mondhassák azt, hogy a leány nem kapott nálunk enni.

Elnök: Miért mosta ki az eset után a leány ingét?

Vádlott: Mert vérfoltos volt.

Feszült érdeklődéstől kisérvé kezdtek meg Josefina Luner asszonynak, a borzalmas bűnyű fővádlottjának kihallgatását.

Elnök: Hatféle vádat emeltek maga ellen, köztük a gyilkosság vádját is. Beismeri azt?

Vádlott: Elnök ur, a gyilkosság vádjában egyáltalán nem érzem magam bűnösnek.

Az asszony ezután fiatal koráról kezd beszélni és azt igyekszik bizonyítani, hogy rendkívül vallásos érzés lakik benne.

— Amikor tíz éves voltam — meséli — rendkívüli élmény tett rám mély benyomást. Fivérem vak volt és anyám állandóan azért imádkozott, hogy vakága megszűnjön. Egy grinzingi zarándoklat során kilencnapig imádkozás után a fivérem ismét látni kezdett. Ekkor elhatároztam, hogy apáca leszek.

Elnök: Tíz éves korában?

Vádlott: Igen. Tízennégy éves koromban tudóbajosnak találtak és ezért nem mehettem kolostorba. Ezért 14 éves koromban kiléptem az életbe.

Az asszony ezután írott „memoárjait” vette

UTAZZON BUCURESTI-BE

Csütörtöktől hétfőig 50% kedvezménnyel

C. F. R., N. F. R. és S. M. R. vonalain.

Láttamozás a tengerészeti kiállításon Otetelesanu-parkban.

további vizsgálat végett. A bűnpörrel az ügy nem ért véget, mert a Bancara-bank a vád kiterjesztését kéri a Margina-Resita ellen is, azaz az indokolással, hogy ennek a nagy cégnek nem lett volna szabad megvásárolnia a gyárat, anélkül, hogy a tulajdonjogi körülmények iránt érdeklődött volna, egyben pedig követelése erejéig polgári pert indít a milliós timişoara-i válalat ellen. A már régen megszűnt Traian-szeszgyár ügyében tehát még igen érdekes fejlemények várhatók.

elő és abból olvasta fel életének egyes részleteit. A tanuk vallomásait hazudozó, szélhámos természetére vonatkozólag, nemkülönben szerelmi viszonyait illetőleg az irigységnek tudja be. Ezután a Tobner-családdal való kapcsolataira kerül a sor. Az asszony ugyanis házassága előtt egy Tobner nevű katonatiszttel volt viszonyban.

Elnök: Hogyan került Tobner anyjának a házába?

Vádlott: Tobner a harctéren volt, amikor másállapotba kerültem. Irtam neki, hogy bajban vagyok, mire ő megkérte anyját, hogy segítsen rajtam. Azután megoperáltak.

Elnök: Másképpen mondják az esetet. Azt állítják, hogy Tobnernének azt mondotta, hogy a fia betegséggel fertőzte meg és az idős asszony ekkor szánalomból magához vette. Így fészkelte be magát Tobnernéhez.

Vádlott: Ez hazugság. Szégyeltem is volna magam, ilyesmit mondani. Tobnerné erős morfinista volt és fia halála rendkívül hatott rá. Akkor vett magához.

Ezután Tobnerné gyanus körülmények között bekövetkezett halálára került sor.

Elnök: Azt mondják, hogy mielőtt a lövés eldőrdült, amely Tobnerné halálát okozta, heves veszekedés volt maga és az asszony között.

Vádlott: Ez egy közönséges hazugság. Semmit sem hallottam és semmit sem láttam a halálesetből.

Elnök: Egy tanu is állítja ezt, akitől maga is hallani fogja.

Vádlott: Akkor a tanu hazudik.

Házasságára kijelentette a vádlott asszony, hogy az nagyon szerencsétlen volt. Amikor a főmagánvádló az asszony házasságtöréseire tesz célzást, Lunerné magából kikelve kiáltja:

— Ügyvéd ur, mit tud maga az én házasságomról! Egyizben öngyilkosságot is megkíséreltem, amíg hűtlen lettem a férjemhez.

Az ezután következő első tanukihallgatásokból kitűnik, hogy Lunerné nem válogatta meg udvarlóit. Lata Leopoldine asszony elmondja, hogy 16 éves fia egy évig volt jóban az asszonnyal. Ezután a bíróság zárt tárgyalást rendelt el.

SELECT 5, 7½ és 9½ órákor
Telefon 2—84.

Virrasztanak a fegyverek
ANNABELLA Victor Francen

CENTRAL 5, 7½ és 9½ órákor
Telefon 2—55.

A BUDHASZOBOR TITKA.
Charlie Chan szerepében Warner Oland

HIREK

Az időgép megállott

H. G. Wells hetven éves. Mint az angolszász faj annyi más intellektuális, ő is csodálatos varázslattal bírte meg szellemi és testi mozgékonyágát és külseje 20 évvel fiatalabbnak mutatja igazi koránál. Herbert George Wells 1866. szeptember 21-én született, középiskolai végzetével a technológiára, majd a tudományegyetemre iratkozott be és doktorátust nyert. Néhány évig fizikát tanított a különböző iskolákban, majd utasíró lett és csak ezután tért át a regényíróadalomra. Hetvenedik születésnapja alkalmából nyilatkozik Wells és megismétli vészjósló proféciáit a közeljövőről.

— Nem kell különös jóstehetség hozzá — mondja — hogy felismerjük a világot fenyegető háborús veszedelemet. A háború a jövőben sokkal borzalmasabb lesz, minden eddiginél. A harcérő romjain azonban az emberiség egy új világot fog felépíteni.

Igy nyilatkozik születésnapján H. G. Wells.

Hetven éves és ma ő a világ halálmadara. Regényben, filmben és nyilatkozataiban megismétli komor jóvendölését, anélkül, hogy konkrét kivezető utat mutatna. Számtalanszor leírja a jövő társadalmát, a holdog, tökéletes világot, amelynek azonban mindig véges, halállal teli előfeltételeket ad. Megelégedni fele olyan holdog világgal, mint amelyet Wells leírt, de a bejósolt előzetes hullahegyek és ezertélekképpen variált háborús halál nélkül. Az időben szeretnénk valami műsorváltozást, az időnek azonban már Wells sem tud parancsolni. Az „időgép”, amióta Wells megálmodta, elromlott már, megrozsdásodott és senki nem képes meglátni. (korda).

— KÖD ÉS ESŐ. Mérsékelt délnyugati szél, változó felhőzet, több helyen reggeli köd, nyugaton és északon eső lehetséges. A hőmérséklet nem változik.

— VÁLASZTÓI IGAZOLVÁNYOK SZÉTOSZTÁSA. Szombaton, szeptember 26-án a C, Cz és Cs kezdőbetűsök vehetik át választói igazolványukat a járásbírók irodáiban 43-44-es számú szobáiban.

— A jugoszláv-olasz kereskedelmi egyezmény aláírása. Belgrádból jelentik: Holnap írják alá az új jugoszláv-olasz kereskedelmi egyezményt, amely a tervezett három hónap helyett hat hónapi érvényű lesz és érvénye automatikusan meghosszabbodik. Az egyezményt szakértői körökben igen kedvezően ítélik meg.

— Tiltakozó jegyzéket nyújtott át Berlinben a csehszlovák követ. Párisból jelentik: Az Havasügyönkötség berlini jelentése szerint a berlini csehszlovák követ a német külügyminisztériumban jegyzéket nyújtott át, amelyben a csehszlovák kormány tiltakozik Göbbels és Rosenberg Nürnbergi beszédének egyes kijelentései ellen. A csehszlovák kormány ugyanis sérelmesnek tartja, hogy Göbbels és Rosenberg beszédekben azt állították, miszerint a német határ közelében repülőtereket rendeztek volna be és szovjet tiszték Csehszlovákiában tervezetet készítenek Németország elleni támadásra.

— A spanyol extrónörökös tizedik vérátömlesztése. New-Yorkból jelentik: A volt spanyol trónörökös, Cavadonga herceg, aki egy amerikai szanatóriumban iekszik nagybeteg, tizedszer kapott vérátömlesztést. A tíz vérátömlesztést aránylag rövid időn belül hajtották végre. A volt trónörökös betegsége azonos Titulescu betegséggel: vészes vérszegénységben szenved. Noha Cavadonga herceg állapota nagyon súlyos, az orvosok mégis hangsúlyozzák, hogy meg fogják menteni, mert állásponjtjuk szerint vérátömlesztést korlátlan mértékben lehet alkalmazni, egészen addig, ameddig a vér teljesen regenerálódik.

— Gyártás Elemér nyilatkozata az iskolaberatkozások ügyében. Bucuresti-ből jelentik: A felekezeti iskolákba való beiratkozások ügyében Gyártás Elemér szenátor ma röviden nyilatkozott munkatársunknak. Gyártás Elemér kijelentette, hogy mindezeknek a kérdéseknek aktai elintézése hosszabb időt vesz igénybe és egyes eseteknél helyszíni vizsgálatra is szükség van. Az eddig beírt gyermekeket a felekezeti iskolák vezetőségei törvényesen megtarthatják s ha a szülők mégis büntetést vetnek ki, az ügyeket a Magyar Párt — amennyiben lehetséges — elintézi.

— Román előretörés a bécsi nemzetközi lovastornán. Bécsből jelentik: A nemzetközi lovastorna pénteki napján a tisztí csapatversenyre került a sor, amelyet Németország nyert meg 24 hibaponttal. A második Románia lett 34 hibaponttal. A következők: Olaszország, Törökország, Ausztria és Magyarország.

— Vihar vonult el Arad felett. Ma este valamivel hét óra után záporoszerű eső vonult el Arad fölött. Villámcsapások és dörgések közepette eredt meg az eső, amelyet hatalmas szélvihar kísért. A szél csaknem kárt okozott és a villanygyár egyik automata-kapcsolóját percekig kikapcsolta. Az automata-készülék felmondta a szolgálatot és ennek következményeként a város egyik része sötétbe borult. A legnagyobb zsidó ünnepre való tekintettel valamennyi zsidó templom, így a Nyári Színház is, amely ez alkalommal imaház volt, zsufolásig megtelt és a vihar kitérése után néhány perccel a templomok elsötétültek. A neolog templomban, ahol gyertyák is égtek, mindenki nyugodtan a helyén maradt, azonban a Nyári Színházban, többen, különösen a hölgyek közül, ijedten kiáltozni kezdtek, amivel a zavart növelték. Egy hölgy, aki az emeleten foglalt helyet, rosszul lett, többen a férfiak közül felismerték a helyzetet és megnyugtatták mindenkit, hogy a sötétség rövidzárlat következtében állott be. Pontosan három percig tartott a sötétség, s mint a villanygyár később megállapította, az automata-kapcsoló magától rendbe jött és továbbra is zavartalanul szolgáltatta a világitást.

Világbékeértekezlet

Londonból jelentik: Anglia egyházi, politikai és társadalmi életének számos kiválósága felhívást intézett a világ lelkiismeretéhez a béke megmentése és az új háború borzalmainak elkerülése érdekében. Ennek céljából több alapvető elfogadását javasolják. Ezek között szerepel a Népszövetség hatályosabbá tétele, világbékeértekezlet tartása és végül a kiáltvány javasolja, hogy Anglia jelentse ki, hogy csatlakozik minden, a béke megmentése érdekében hozandó áldozathoz.

— Roosevelt „megbukott”. New-Yorkból jelentik: Az egyik nagyobb hetilap népszavazást rendezett a közeledő elnökválasztás alkalmából. A szavazáson Roosevelt megbukott. London kormányzóra ugyanis 293.972 szavazat és Rooseveltre csak 185.495 szavazat esett.

Szentgyörgyi selyembombájának hatalmas sikere van!

A rendkívül olcsón vett selyemraktár árusítása nagy érdeklődés mellett folyik. Sieszen megtekinteni azt és figyelje meg az alanti árainkat:

Nyersselyem métere	65 Lei
Selyem-georgette (100 cm. széles)	75 „
Selyem-marouin	98 „
Selyem-jersey	150 „
Selyem-cloqué	150 „
Selyem, arannyal átszővött	195 „
Selyembársonyok	395 „
Prima sima paplan-selyem	290 „
Prima paplan brokát-selyem	360 „
Egy satin selyempaplan	980-1250 „
Egy brokát-selyempaplan	1390 „

(Vállaljuk régi paplanok áthuzását is.)

(Tekintse meg és győződjön meg az anyagok rendkívüli minőségéről és azok olcsó árairól.)

— A Mures áldozata. Savar József 24 éves napszámos, aki a Str. Cuza Voda 52. szám alatt lakik, tegnap délután a cukorgyár közelében furdott. Furdás közben örvénybe került és a hullámok elragadták. Holttestét még nem buzták ki.

Kocavadász

— Mester, készítsen róla egy nagyitástl...

— ENGESZTELES NAPJA. A többezeréves imák örökké szép, megrázó akkordjai szálltak az ég felé és könyörögtek bünbocsánatért a sokat szenvedett sokat üldözött nép számára. Bőjtölve étlen-szomjan a csillagok feljöveteleig vezekli bünét imádkozva egy nép, amelyre a sors súlyosabbnál-súlyosabb csapásokat mér. Az Engesztelés napján megtelnek az összes zsidó templomok, mindenki, akár vallásos, akár nem, megtartja a zsidóság legnagyobb ünnepét, a bünbocsánat napját és megtisztult lélekkel, megkönynyebült szívvel üdvözli a csillagok feljövetelet.

— Joliot Curie asszony kilépett a Blum-kormányból. Párisból jelentik: Joliot Curie asszony, aki a Blum-kormányban a tudományos kutatások államtitkára volt, lemondott állásáról. Helvébe Perrin tanárt nevezték ki a tudományos kutatások új államtitkárává. Perrin tanár, aki jelenleg 60 éves, egyike a legkiválóbb francia fizikusoknak és annak idején résztvett a Curie-házaspár első rádiumkutatásaiban.

— Nagyarányú kémkedési botrány Amerikában. Washingtonból jelentik: Óriási arányú kémbotrány foglalkoztatja az amerikai közvéleményt. Néhány nappal ezelőtt letartóztattak egy Harmsworth nevű tisztet, akiről kiderült, hogy három év óta a hadtengerészethez tartozó minden épületről rajzot küldött megbízóinak. Harmsworth legutóbb Japánnak kémkedett, de összeköttetésben állott más nagyhatalommal is. A nyomozás során az is megállapítást nyert, hogy Harmsworthnak női segítőitársai is voltak és valamennyi hölgy tisztí családkból került ki.

— Enyhült a helyzet Kínában. Tokioi jelentés szerint a japán-kínai feszültség váratlanul megnyihült. A nankingi kormány biztosítékot adott ugyanis arra, hogy kinyomoztatja a Sanghaiban meggyilkolt japán katona merénylőjét és szigorú intézkedéseket tesz a japán alattvalók védelmére. Így a közvetlen háborús viszály elsimult. A helyzet még így is komoly, mert Japán továbbra is megszállva tartja Sanghai Hongkau negyedét, amíg Nanking bizonyosságot nem tesz jóakarataról.

— Mielőtt őszi tolettát készíttet, minden hölgynek szüksége van egy igazán jó fűzőre. Ne mulassza el megtekinteni a Salvator-cég (P. Avram Iancu 21., telefon 441.) fűzőit, melyek minden igényeknek megfelelőek és mérték után is legolcsóbban készülnek. 4546

— Gyilkosság az örökségért. Bucuresti-ből jelentik: A főváros Serban Voda nevű kültekén borzalmas gyilkosság történt, amelynek áldozata Butica Gavriila nagybirtokos, akit unokaöccse, Zembrea Dumitru ölt meg, az idős birtokost gyógykezelő orvos segítségével. Az orvost Sergiu Maior dr.-nak hívták. Zembrea meg akarta kaparintani nagybátyja örökségét, szövetkezett az orvossal, hogy mérget adjon a beteg öreg embernek, amelynek következtében Butica meg is halt. Zembrea teljes beismerő vallomást tett, viszont a gyilkos orvost nem lehetett kihallgatni, mert nyomtalanul eltűnt.

— AMIKOR A TAVBESZELŐKÖZPONT TITULESCU KAPCSOLJA. Mulatságos eset történt a napokban Satumare-n. A központi rendőség a régebben Halmeu-nak nevezett, jelenleg Nicolae Titulescu határállomással kért telefonösszeköttetést. Satumare-n egy rendőr tartotta a kagylót s majd kövé meredt, amikor egyszerre csak felhangzott a kagylóban:

— Halló, itt Nicolae Titulescu...

A jámbor, megrémült rendőr vigyázz-állásba vágta magát és fulladozva hebegte:

— Bocsánat miniszter ur, nem önnel akartam beszélni, hanem a halmeu-i rendőrséggel. Ezer bocsánat, amiért zavartam...

— Féloldali hűdésben fekvő betegeknek reggelenként egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűviz a beleket fájdalom nélkül átmosa kitisztítja, az anyagcserét biztosan felfrissíti és így nagy megkönnyebbülést szerez. Az orvosok ajánlják.

— Önként jelentkezett Coroin bandita egyik utóda. Botosani-ból jelentik: A csendőrpáncsnokságon jelentkezett egy Mutila Gheorghe nevű egyén, aki elmondotta, hogy tagja volt Corolu bandájának, de amikor a vezért letartóztatták, ő megszökött és szeretőjénél rejtőzött, de közben ő is külön rablóbandát alakított és több utómállást követett el. Mutila volt az, aki a Coroin által elrabolt ékszereket értékesítette és kihalgatása során szenzációs részletek várhatók.

— Vasárnapi kirándulás. Megirtuk, hogy az SCA arad-i „Czárán” osztálya szeptember 27-én társaságpkocsin a cásóala-i mentázhoz kirándulást rendez. Tekintettel a közbeeső izraelita ünnepre, szombat estig jelentkezéseket Manea Dumitru férőhelykereskedő üzletében fogadják el.

— ZÜRICH ZARLAT. Páris 20.22 és fél, London 15.54, Newyork 307.25, Mildnó 24.16, Amsterdam 207.65, Berlin 123.30, Varsó 57.80, Bucaresti 2.50, Belgrád 7.00.

— Vasárnap is osztják a választói igazolványokat. Függetlenül az arad-i városi tanácsválasztások elhalasztásától — mint megírtuk — az arad-i járásbíró folytatja a választói igazolványok kiosztását. Istratescu vezető járásbíró ma fendeletet adott ki, amelynek értelmében vasárnap egész napon át folytatják a kiosztást, úgy, hogy a C. Cz. és Cs. kezdőbetűsök három napon át; szombat, vasárnap és hétfőn jelentkezhetnek igazolványukért.

— A téli menetrend. Az ardeal-i és banat-i Kereskedelmi Utazók Egyesületének vezetősége egész Ardeal és Banat területéről beszerelte az adatokat a téli menetrendben eszközözendő változásokkal kapcsolatban s az utazói kar kívánságait memorandumba foglalva juttatta el a Kereskedelmi és Iparkamarához. Ugyancsak ez ügyben átráttal fordultak az ország utazó-egyesületeinek Bucuresti-ben a közelmúltban megalakult Uniójához, amelynek Intervencióját kérte az utazói kárnak a menetrendben eszközözendő változásokkal kapcsolatos kívánságainak elismertetése végett.

Pókok tömege rohanta meg Hollandiát

Amszterdamból jelentik: Hollandiának a német határ mentén levő területein, amelyeknek a dústermőföldjelt nemrégiben sáskajárárs és rengeteg patkányhad pusztította, most egy olyan fajta pók milliói lepték el, amelyet ezen a vidéken eddig nem ismertek. Rugendam városában túrhetetlenné vált az élet a pókok miatt, amelyek mindent elreptek, nyúlsgnek a házakban, a templomokban, hihetetlenül elszaporodtak a kikötőkben horgonyzó hajókon, de leginkább a mezőgazdasági kultúrákat árasztották el. A nép és a hatóságok tanácsátalanul állnak ezzel a csapással szemben, amelynek nagyságról képet lehetne alkotni abból, hogy Rugendamban az uccat lámpásokat úgy beborítják a pókok milliói, hogy csaknem teljes sötétség van és ugyanez a helyzet azon a környéken más helységeken is.

— Felboncolták Gábor János holttestét. Tg-Mureş-ről jelentik: Foglalkoztunk azzal a rejtélyes halálesettel, amelynek áldozata Gábor János Tg-Mureş-i szerelő, aki a múlt hét szombatián tüntet el, míg most a Mureş feldobta holttestét. A holttesten, különösen fején, súlyosabb ütések nyomai voltak észlelhetők, miért is a törvényszék elrendelte felboncolását. A boncolás csak annyit állapított meg, hogy a fejbe a fej hátsó részén van, mely idegen kéztől is eredhet, de előállhatott akkor is, amikor a hullát a leengedett turbinaárok vize a magas betonárok alá sodorta. A legfeltűnőbb, hogy a vízből kihúzott Gábor János jobbkeze kabátsebébe volt mélyesztve. Ez a helyzet kizárja azt a feltevést, hogy Gábor János öngyilkossági szándékból ugrott volna a turbinaárokba. Kifőnben tudott uszni, így karját feltétlenül használta volna. A nyomozás folyamán még szenzációk fejleményeket várnak.

— Érzékeny, lájós lábra viselien gummiharisnyát, bokasüllyedés ellen használjon talpbetétet, amelyet mérték után is készit: Salvator-cég: P. Avram Iancu 21. Telefon: 441. 4547

— Egy fiatal debreceni műszerész feltalálta a „repülő biciklit”. Debrecenből jelentik: Lakatos György 22 éves debreceni mechanikus érdekes szerkezetű repülőbiciklit talált fel. Az Orictoplan-nak nevezett szerkezet szárnyai 8 méter hosszúak, másfélméter szélesek, közöttük egyszerű kerékpár-ülés és pedál van. A pedál segítségével mozgatja a repülő az úgynevezett súrló sípokat, amelyek a levegőt a szárnyak alá préselik és így emelkedik a gép a levegőbe. Az eddigi kísérletek során Lakatosnak sikerült három-négy méteres magasságban 250—300 méteres távolságokat repülni, egyedül lába erejével.

— A Gradiste-telopi Róm. Kath. Kőr értesíti a n. é. közönséget, hogy az Otthon összes termelében f. hó 26-án, azaz szombaton este 8 órai kezdettel szüreti-mulatságot rendez, amelyre ezuton hívja meg az érdeklődőket a rendezőség.

— MA az alantl gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

ANGEL, Plata Catedral,
OMESCU, Boulevard Regina Maria,
KESZTENBAUM, Str. Ghiba Birta.

Legújabb jelentéseink:

Gibraltárba érkezett Alfonz spanyol exkirály

A felkelők elvágták az összeköttetést Madrid és Toledo között

A Reuter-iroda Gibraltárból azt a nagyérdességu hirt közli, hogy Alfonz spanyol exkirály ma este a gibraltári kikötőbe érkezett a „Rex” nevű olasz óceánjáró fedélzetén. A spanyol exkirály megérkezése a szenzáció erejével hat és kétségkívül a spanyolországi belső eseményekkel függ össze.

A polgárháboru frontjáról ma délután azt jelenti a sevillai rádióállomás, hogy a felkelőknek sikerült elvágni az összeköttetést Toledo és Madrid között. Ezzel lehetetlenné vált, hogy a madridi kormány csapatereősítéseket küldjön a toledói frontszakaszra.

Véres lázadás tört ki a Guadalupe szigetcsoporton

Pointe à Pitre-ből jelentik: Guadalupe kormányzósa Marie Galante szigetén a lakosság felázadt, mert a kormányzó feloszlatta a népképvi-

seletet. A nép megrohant és felgyújtott egy iskolát és több embert megölt. A rendet katonaság állította helyre és közben két embert megölt.

— Kiátkozták az anglikán egyházból egy öngyilkos pap fiát. Londonból jelentik: Az angol közvéleményt egészen különös és szokatlan esemény tartja izgalomban. Néhány nap előtt holtan találták Boyne Bunting anglikán papot és feleségét a camelsdalei paplakban. A vizsgálat megállapította, hogy az öreg pár öngyilkosságot követett el: kinyitották a gázcsapot, mert nem találtak más kivezető utat anyagi nehézségeikből. A vizsgálat során felolvasták az öreg pap levelét, melyben Bunting tiszteletes ur elmondja, hogy az utolsó hónapok során nagyobb pénzüsszeget küldtek fiuknak, aki Londonban mint filmgyáros igyekszik magának egzisztenciát teremteni. Többször kérték a pénz visszafizetését, nem kapták meg, így nem maradt más hátra az öreg pár számára, mint az öngyilkosság. A vizsgálat vezetősége megróttá az öngyilkos pap fiát ezért a viselkedésért és ezzel a különös események hosszú sora indult meg. A legközelebbi vasárnap annak a londoni elővárosnak papja, amelyben a fiatal Bunting lakik, dörögdelmes prédikációban tört pácát „a rossz fiú” fölött, majd a chichesteri püspök a fiatal Buntingot eltiltotta attól, hogy az Urvacsorához járulhasson. 1880-ban történt az utolsó hasonló eset és akkor egy hírhedt banditát tiltottak el az Urvacsorától. A püspöknek ez az eljárása az anglikán egyházban egyértelmű a kizárással, így értetű, hogy a fiatal Bunting nem akar belenyugodni abba, hogy valósággal kizárták az egyházból. Alkalmasint a bíróság előtt fog folytatódni az ügy annál is inkább, miután magában az anglikán egyházban is ellentétes a felfogás. Birmingham híres püspöke, dr. Barnes például helytelenül a chichesteri püspök kiátkozó határozatát, de rajta kívül az anglikán egyház számos más híressége is a kiátkozás ellen foglalt állást.

— Író- és tanszerek Császár papíráruházában, Select-mozgó mellett.

— Haláltélelmében öngyilkos lett Targu-Mures-en egy tanítójelölt. Targu-Mures-ről jelentik: Különös háttérű öngyilkosság történt csütörtökön délelőtt 11 és 12 óra között a targu-mures-i állomás közelében, a mozdonyjavító műhely előtt. A nagyállomásról egy tehervonatot indítottak el, Mikor a vonat a mozdonyjavító műhely elé ért, egy izgatott fiatalember rohant elő és a tehervonatot elé vetette magát. A szerencsétlen fiatalembert a vonat kerekai derékban valósággal kettémetszték. A rendőrség azonnal kiszállott az öngyilkosság színhelyére és megállapította, hogy az öngyilkos Kaminszki Koust soroca-megyei Lipnic községben lakos. Az öngyilkos fiatalembernél több levelet találtak, melyekben szüleitől, leánytestvéreitől, flutestvéreitől és egy barátjától vesz búcsút. Tettének okát haláltélelmét jelölte meg, a mely az utóbbi időkben olyan nagy mértékben gyötörte, hogy elhatározta, eldobja magát az életet. Először arra gondolt, hogy revolverrel véggezze magát, de attól tartott, hogy a fegyver nem eléggé biztos és így határozta el magát arra, hogy a vonat kerekai alatt fojtsa be életét.

— Főtájas, rosszullét, idegesség, hypochondriás állapotok gyakran a legrövidebb idő alatt megszűnnek, ha bélműködésünket reggelente két pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel rendszerben tartjuk. Az orvosok ajánlják.

Mussolini az olasz birodalom kancellárja

Rómából jelentik: Az Havas-ügynökség jelentése szerint október 28-án léptetik életbe az új olasz alkotmányt és ugyanakkor Mussolinit királyi kéziratral az olasz birodalom kancellárjává nevezik ki. A kormány erre a napra amnesztiát fog hirdetni a politikai bűnösök, valamint a közigazgatási kihágások miatt elítéltek számára. Az esti órákban Mussolini a Palazzo Venezia erkélyéről beszédet intéz az olasz néphez.

— Elárverezték a budapesti Kovacevics-vendéglőt. Budapestről jelentik: Csütörtökön különböző köztartozások miatt elárverezték a Rákóczi-uton levő Kovacevics-vendéglőt, amelyet Kovacevics Milos híres volt detektívfelügyelő alapított 12 évvel ezelőtt. Ugy tudják, hogy jószívűsége tette tönkre, mert rendkívül sok ingyenesedet és vacsorát osztott szét a tönkrement régi ismerőseinek.

SEBES ILY

ritmikus tornaiskolájában
október 1-én megkezdődik
a tanítás a zsidó iskola
tornatermében. 4550

— Felfüggesztették állásától dr. Sárga Ferencet, a nagy port felvert szerelmi ügy főszereplőjét. Budapestről jelentik: A Magánalkalmazottak Biztosító Intézete (MABI) igazgatósága tegnap felfüggesztette állásától dr. Sárga Ferencet, a pár hónap előtt lezajlott szerelmi affér főszereplőjét. A felfüggesztés kinosan érintette a fiatal párt annál inkább mert a feleség, Darkó Magda, anyai örökök előtt áll. A felfüggesztést fegyelmi vizsgálat előzte meg és a vádpontok a következők voltak: 1. Sárgának szabadsága alatt 500 aktája maradt ellentétlen és ezekből csak kétszázat dolgozott fel. 2. Esküvéje napján nem jelent meg hivatalában, holott a távolmaradásra nem volt meg az engedélye. 3. Három ízben elkésett hivatalából, kétszer 5—5 percet, egyszer két percet. Emiatt összeszólalkozott hivatali főnökével. Egy további vádpont ellene az, hogy a MABI-orvosok véleménye ellenére betegszabadságra ment. Felfüggesztése alatt csupán havi 45 pengőt kap kézzhez. Sárga azt állítja, hogy még mindig üldözik házassága miatt felesége befolyásos rokonai, akik így akarják válásra kényszeríteni.

— A „Rádióélet” kiadóhivatala: Budapest, Sándor-utca 7. készséggel küld bárkinek ingyen mutatónyomtatványt. Romániai érdeklődőket kérjük sziveskedjenek a Slova S. A. de Colportaj Oradea fordulni.

— Hatvani Lili színházi kritikája. Budapestten megindult a színházi szezon, e héten három nagy színház adott premiért. Hatvani Lili báróné számol be az első premierekről az ő egyéni, mindig érdekes hangján. A Nemzeti Színház, Belvárosi Színház és Pesti Színház midonságainak legérdekesebb jelenetét elevevnednek meg a „Színházi Élet” legújabb számában.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A miniszter elé kell terjeszteni az új behozatali kvótákra vonatkozó kérvényező nevet

Mi a célja a minisztériumnak az új rendszerrel?

Pop Valer ipar- és kereskedelemügyi miniszter feltűnést keltő rendeletet adott ki, amely különösen kisebbségi körökben keltett meglepetést, de amelyhez a bucuresti-i sajtó, így többek között az Argus is hosszas kommentárt fűz. A miniszteri rendelet egyébként a következő intézkedést tartalmazza:

A behozatallal kapcsolatos munkálatok összehangbáhozása érdekében, valamint mindaddig, amíg a legfelsőbb kontingentálási bizottság és a külkereskedelmi igazgatóság működési szabályzata életbe nem lép, a következő szabályok lesznek irányadók:

1. Az új behozatali kvótákra, valamint a kvótán felüli behozatalra vonatkozó kérvények mindaddig nem vehetők tárgyalás alá és nem hagyhatók jóvá, amíg ehhez az ipar- és kereskedelemügyi miniszter személyesen hozzájárulását nem adta.

2. Minden esetben, amikor a külkereskedelmet szabályozó igazgatóság a miniszternek ilyen kérvényt bemutat és hozzájárulását kéri, az igazgatóság köteles a miniszterrel közölni a kérvényező cég tulajdonosának pontos nevét, abban az esetben pedig, ha részvénytársaságról van szó, az igazgatóság tagjainak névsorát és a vállalat technikai és pénzügyi kapacitását. Egyben ki kell mutatni azt is, hogy a szóban lévő cég a folyó évnegyedben már milyen behozatali kvótákat kapott.

Ez a rendelet már szeptember 22-iki hatállyal lépett életbe. A behozatali kérvényeket a jövőben is a kontingentálási bizottsághoz kell benyújtani, amely azokat a miniszter elé terjeszti.

A rendelettel kapcsolatban az Argus a következőket írja:

— Nem fejezhetjük ki eléggé csodálkozásunkat és meglepetésünket a rendelet fölött. Ez a rendelet újabb akadályt jelent azoknak a különféle akadályoknak sorában, amelyek már eddig is a kereskedelem és ipar útjában állottak. A kontingentálási bizottsághoz benyújtott kérvények eddig is annyiféle formalitáson estek át, hogy elintézésük rendszerint késett. Most egy újabb formalitás következik: előzetes hozzájárulás a miniszter részéről, akivel előzetesen közölni kell a kérvényező pontos nevét, vagy a vállalat igazgatósági tagjainak névsorát. De milyen fontossága és jelentősége lehet egy ilyen kérvénynél a cégtulajdonos vagy az igazgatósági tagok nevének. Ami lényeges és amit a miniszternek és a minisztériumnak figyelembe kell venni, ez a kérvényező anyagi és technikai kapacitása. Ezt viszont a kontingen-

tálási bizottság bírálja el, melynek tagjai sorában kereskedők, iparosok, bankemberek foglalnak helyet, akik hivatalos adatok alapján állapítják meg, hogy melyik cég milyen behozatali kvótát érdemel meg. A bizottság tagjainak megítélésében néha szerepet játszhatnak személyi szempontok is, mert hiszen a bizottság tagjai, akik kereskedők és iparosok között élnek, alaposan ismerik a helyzetet.

Nem tudjuk megérteni tehát, hogy milyen szempont vezetheti a minisztert, amikor a kérvényező nevet akarja tudni, mert hiszen nem ismerheti a kérvényezőket.

De nem tudja azt sem, hogy miképpen lesz ideje az említett kérvények sokaságának áttanulmányozására. Kétségtelen tehát, hogy a kérvények elintézése késedelmet szenved majd, aminek következményeit viszont az egész piac megérzi majd. Nem volt eddig is elég akadály az ipar és kereskedelem útjában? Miért kellett ezeket még egygel szaporítani? — fejezi be cikkét az Argus.

Business is business..?

Oroszország még ma is Németországtól importál a legtöbbet

A Szovjet külkereskedelmi mérlegét most tették közzé, amely júliusban éppen úgy, mint az előző hónapban, ismét kiviteli többlettel zárult. A külkereskedelmi mérleg-adatok szerint rendkívül érdekes jelenséggé vált a szovjet szállítói között Németország állt ezen időszak alatt az első helyen és ezáltal az USA második helyre került. Harmadik a rangsorban Anglia, melynek kivitele Oroszországba némileg csökkent, míg az orosz áruk behozatala tekintetében első helyen áll. Utána az USA és harmadik helyen Németország következik, mint a szovjet-árak kiviteli piaca.

— Erősen csökkent a francia betétállomány. A valutáris helyzet bizonytalansága és a belföldi politikai helyzet következtében a francia pénztételeknél szeptember első felében 80 millió, az év eleje óta pedig összesen 2300 millió frankkal magasabb volt a kivételek összege a betéteknél.

— Tovább olcsóbbodik a benzin Olaszországban, ahol csak nemrég szállították le a benzinadót q-ként 316 liráról 240 lirára. Most újból csökkentették 161 lirára az adót. Ugyancsak szállították más ásványolajok adóját is.

Nem engedélyezik a nyersbőr kivitelét

A kormány minden eszközzel meg akarja akadályozni a nyersbőrárak emelkedését

Az Ipar- és kereskedelemügyi minisztériumban értekezletet tartottak, amelyen Gheorghiu államtitkárán kívül a nemzetvédelmi minisztérium, valamint a börtörök képviselői is résztvettek. Az értekezleten a hadsereg bakan-csokkal való ellátásának kérdését vitatták meg.

A nemzetvédelmi minisztérium képviselői rávilágítottak arra, hogy a szeptember 9-ikén tartott úreljtesen a jelentősebb börtörök képviselői kijelentették, hogy egyelőre nem tesznek ajánlatot és azt hangsúlyozták, hogy a jelenlegi árakkal szemben 30 százalékos emelést kellene alkalmazniok, mert olyan hírek terjedtek el, hogy a kormánynak az a szándéka, hogy szabaddá teszi a nyersbőr kivitelét, ami a nyersbőr árának jelentős emelkedését vonta volna maga után a belföldön.

Gheorghiu államtitkár a leghatározottab-

ban megcáfolta ezeket a híreket és kijelentette, hogy a kormány minden eszközzel meggátolja a nyersbőr-árak emelkedését. A kereskedelemügyi minisztérium egyébként ezzel kapcsolatban közleményt adott ki, amelyben leszögezi, hogy továbbra is érvényben marad a március 15-ikén kiadott rendelet, amelynek értelmében tilos a nyers marhabőr kivitele.

A fentemlített hírek egyébként nemrégiben Arad-on is elterjedtek és ezek következtében az itteri piacon 28 lei-ről 31 lei-re emelkedett a marhabőr kilogrammjá. Az a körülmény, hogy a nyersbőr kivitelét nem engedélyezik, könnyen maga után vonhatja a hus árának emelését, mert a mészárosok arra hivatkoznak, hogy ha a nyersbőr árában újabb esés áll be, akkor nem találják meg számításukat és kénytelenek veszteségüket a hus árának emelésével behozni.

Báró Hatvany Péter vagyonát felesége öröklé és belép a Vasmegegyei Cukorgyár és Timisoara-i Gyapjuipar igazgatóságába

A 34 éves báró Hatvany Péter tragikus halála mely megdöbbenést és nagy részvétet váltott ki mindenütt. A dolgozó, minden szépért, jóért rajongó, áldozatkész nagyiparos típusa volt a fiatal báró, aki folytonosan Sárvár, Timisoara és Budapest között autózott, egyik gyárából a másikba sietett, hogy figyelje, ellenőrizze üzemeinek működését. Mindkét gyárat jelentősen modernizálta és fejlesztette báró Hatvany Péter, aki elől járt áldozatkészségével a jótékonyág terén is. Tragédiájához tartozik, hogy már három évvel ezelőtt Bécsben vakbél attakja volt és azt akkor „kifeküdte”. Ha akkor megoperálják, bizonyára semmi baja sincs ma. Így elkésve jött az operáció. Az már ismertes, hogy halála pillanatában báró Hatvany Péter jelentékeny jótékony célú alapítványt tett, de azért vagyonát — mint hírlik — feleségére, báró Hatvany Péternére hagyta. Mint ugyanis értesülünk, megtalálták báró Hatvany Péter végrendeletét, amely a kiszivárgott hírek szerint úgy intézkedik, hogy Várbeli palotáját, műkincseinek nagy részét, ipari érdekltségeit felesége öröklé. Ennélfogva Hatvany Péterné a közeljövőben belép a Sárvári Cukorgyár és a Timisoara-i Gyapjuipar rt. igazgatóságába.

Beszüntették a pezeta jegyzését a londoni piacon

A londoni devizapiac vezetősége elhatározta, hogy a pezeta árfolyamjegyzését egyelőre felfüggeszti. A londoni piacon ugyanis pezetában majdnem kizárólag csak eladók szerepeltek az utóbbi időben, vételi megbízások pedig alig voltak. A Cityben éppen ezért meglepedéssel fogadták az árjegyzés beszüntetésére vonatkozó intézkedéseket. A határidősüzletet a londoni tőzsdén a spanyol valutában már néhány héttel ezelőtt szüntették meg.

Ezer vagon búzát vásárol Romániától Olaszország

A központi buzaértékesítő hivatal legutóbbi ülésén hozzájárultak ahhoz, hogy a Dreyfus-cég ezer vagon búzát szállítson Olaszországba 137 sillinges árfolyamon. Ennek az exportnak ellenértékét Olaszország száz százalékban szabad és nem devizákkal fizeti.

— MÁRCIUS VÉGÉIG MEGHOSSZABBÍTOTTA A MAGYAR KORMÁNY A ROMÁNIAI FARA ADOTT KONTINGENS ÉRVÉNYÉT. A romániai tűzifa-szállításokra adott ötezer vagonos kontingenst, amelyet augusztus 31-ig kellett volna átvenni, a magyar kormány 1937. március végéig meghosszabbította.

— Közel 60.000 vagon tavalyi búzája maradt meg a cseh gabonatársaságnak. Ilyen mennyiségű régi gabona tárolt a társaság raktáraiban.

— A mal arad-i hetipiacon megjelent az új tengeri, amelyet meglehetősen nagy mennyiségben hoztak fel. Ezzel szemben búzában gyenge volt a felhozatal és a buza árában némi emelkedés állott be. A hetipiac árai egyébként a következők voltak: Gabonapiac: Búza 380—410, tegeri 300—320, zab 300—310, új tengeri 220—250 lei mázsánként. Zöldségpiac: Hagyma kg. 2, fokhagyma 8—10, burgonya 2—2.50, csipős zöld paprika 10 drb. 1, kövér zöldpaprika 6 drb. 1, fejes káposzta drb. 1—6, savanyu káposzta kg. 8, hónapos retek kötege 1, borsó literje 24—26, levesbe való zöldség kötege 1—2, lencse kg. 8—10, torma drb. 2—5, saláta drb. 1, uborka drb. 1, paradicsom kg. 2—2.50, kék paradicsom drb. 1—2 lei. — Gyümölcsiac: Alma kg. 2—6, barack 8—14, körte 4—10, szilva 3—7, dió 12—14, hámozott dió 50—52, szőlő 3—10, zöld kukorica 2 drb. 1 lei. — Baromfiac: Kóvér liba párja 280—360, sovány liba 130—150, kóvér kacska 120—180, sovány kacska 45—70, tyúk 60—90, csirke 25—55, pulyka 160—240, gyöngytyúk 45—60, galamb 10—15 lei. Tojás drb. 1.50—1.60 lei. — Élőállatiac: Szarvasmarha 9—12, borjú 20—22, sertés 20—23 lei kilója élősúlyban. — Takarmányiac: Széna 120—130, lóhere 140—150, szalma 45—50 lei mázsánként. — Teitermékek: Tej literje 3—4, teifel 25—30, vaj kg. 50—60, tehenetűró 8—10, juhtűró 20—24 lei.

SPORT KÖZLÖNY

Kétszámjegyű gólaránnyal győzött a Venus hétközi tréningjén

— A vasárnapi mérkőzések bíródelegálása —

Bucuresti-ből jelentik: A Venus csapata nagy formában van és szerdán a Sportul Studentesc ellen játszott barátságos meccset, melyet hatalmas fölényrel, 10:4 (5:1) arányban biztosan nyert meg. A gólokon Petea Valcov (4), Gruin (2), Humis (2), Ene és Sepi osztozkodtak. Különösen Sfera és Albu, valamint a Humis, Sepi, Petea összetételű belső trió játszott pompásan. A Venus vendégjátékát óriási érdeklődés előzi meg és minden bizonnyal rekordközönség fog asszisztálni a meccsen.

Az alkerületi bajnokságban vasárnap ismét teljes üzemmel folytatódnak a küzdelmek és öt érdekes, izgalmas meccs kerül lebonyolításra. A Tricolor-pályán kettős meccset bonyolítanak le és itt a Transilvania a Hakoah-al, a Tricolor pedig a Soimi-val meccsel. Mindkét mérkőzés nagy küzdelmet ígér, az első kimenetele nyílt, a második a Tricolor a favorit. Délelőtt az Astra-pályán az Astra az Unirea-t látja vendégül és ennek a meccsnek a kimenetele is bizonytalan. A Gloria-Venus előmeccseként az USA és az SGA csapnak össze és itt az USA indul favoritként a küzdelembe. Az ötödik mérkőzés a CAA-pályán kerül lejátszásra és a Juventus az Intelegerea-val fog kemény küzdelmet vívni a bajnoki pontokért. A másodosztályban a Titanus Rovine-ra rándul a CAR együttese ellen, Arad-on pedig a Slavia a Victoria-val, a Vulturul pedig a Fortuna-val meccsel. Szövetségi díj és ifjúsági bajnoki mérkőzések egészítik ki a vasárnapi programot.

Hétfőn állítják össze a román válogatott csapatot

Bucuresti-ből jelentik: A válogató bizottság tagjai vasárnap megtékinthetik a különböző városokban lebonyolításra kerülő divíziós meccseket és hétfőn ülésre gyűlnek egybe a fővárosban, amely alkalommal a válogatott csapat összeállításra is kerül. Hét játékos helye már biztos a csapatban, amely az alábbi: Pavlovici—...?, Albu—...?, ...?, ...?—Bindea, Bodola, Sepi, Petea, Dobai. Kérdőjel tehát csak a jobbátvéd és a három fedezet helye és ezekre a posztokra Bürger, Sfera és Sucitulescu, illetve Vintilla, Munteanu, Eisenbeisser, Juhász, Demetrovici, Cuiedan és Raffinszky pályáznak. A hétfői csapatjelölés után a válogatott játékosokat a fővárosban koncentrálik és október 1-én az ONEF-stadionban nagy edzést tartanak, amelyen a válogatott egy bucuresti-i kombinált csapattal meccsel. Itt említjük meg, hogy a szövetség az alábbi jutalmakat tűzte ki a válogatott csapat tagjainak: Győzelem esetén: 8000 lei, döntetlen esetén: 3000 lei, szép játék után vereség esetén: 1000 lei.

O Langenus vezeti a román—magyart. A román szövetség által felajánlott három játékvezető közül a magyar futballszövetség a belga Langenust fogadta el és így a kitűnő belga bíró vezeti az október 4-iki meccset.

BUDAPESTRE

50% vasuti kedvezmény és utólagos 2.50 pengős vizum

szep. 27. — október 14. között.

Igazolványok a 4566

WAGONS-LITS//COOK

Menetjegyirodában
Arad, Minorita-palota.

amelynek bíródelegálását alant adjuk:

Gloria-pálya: 8.15 óra: SGA II.—Soimi-CFR II., bíró Gábor. 10.00 óra: Gloria II.—AMEFA II., bíró Bartha. 14.15 óra: USA—SGA, bíró Burdan, határbírók Chiral és Marienuț. 16.00 óra: Gloria—Venus, bíró Vuia főhadnagy, határbírók Darázs és Manea.

CAA-pálya: 8.00 óra: Crisana ifj.—USA ifj., bíró Varga. 9.45 óra: CAA ifj.—Intelegerea ifj., bíró Staicu. 11.30 óra: SGA oldboys—CAA oldboys, bíró Ujj. 13.00 óra: Hakoah II.—Intelegerea II., bíró Dorin főhadnagy. 14.30 óra: Juventus ifj.—Fortuna ifj., bíró Pálincás. 16.00 óra: Juventus—Intelegerea, bíró Pfeiffer, határbírók Morócz és Kirschner.

Tricolor-pálya: 10.30 óra: Slavia—Victoria, bíró Muntean, határbíró Polareczky. 14.15 óra: Transilvania—Hakoah, bíró Oprita, határbírók Kradigaty és Luțai. 16.00 óra: Tricolor—Soimi-CFR, bíró Fock, határbírók Ardelean és Albota.

Astra-pálya: 8.15 óra: AMFFA ifj.—Astra ifj., bíró Oravetz. 10.00 óra: Unirea—Astra, bíró Vostinar, határbírók Barbu és Milancovici.

Vulturul-pálya: 16.00 óra: Vulturul—Fortuna, bíró Karlich, határbíró Vagalau.

Rovinel pálya: 16.00 óra: CAR—Titanus, bíró Kalmár.

Titanus-pálya: 10.00 óra: Titanus ifj.—Transilvania ifj., bíró Weinberger.

Unirea-pálya: 14.15 óra: SGA ifj.—Unirea ifj., bíró Ipsilanti.

Jóváhagyta a Bioul Federal a Szeged FC vendégjátékát

Bucuresti-ből jelentik: A Bioul Federal legutóbbi ülésén több nemzetközi mérkőzés rendezését hagyta jóvá. Így az AMEFA október 4-iki, Szeged FC elleni meccsét, ugyancsak október 6-ikára egy budapesti kombinált elleni mérkőzést. Ugyancsak a próbálták az oradea-i disztrikt kérelmét, amely október 4-én meccsel egy budapesti kombinálttal, valamint a Phoenix két magyarországi vendégjátékát: október 24—25-én Debrecenben és Nyiregyházán.

Uj tornatanfolyamot nyit Pellegrini mester

Pellegrini Virgil, a népszerű aradi vívómester, a szokásos vívó-kurzus mellett, október 1-étől kezdődően, különösen ülfoglalkozással bíró intellektuális részére, népszerű, kedvezményes tornatanfolyamot rendez. Különböző tornaszerek, úgymint korlát, gyűrűhinta, bordásfal, szandov, boxlabda, valamint egy speciális amerikai izomfejlesztő tornaszert állnak rendelkezésre. Az olcsó tornatanfolyamnak bizonyára igen sok résztvevője akad, azokon kívül, akik a vívást is üzik.

O A CAA sporttelepén vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel a második oldboys-mérkőzés fog lezajlani a Szablóczky-féle vándordíjért. Ez alkalommal a két rivális oldboys-csapat: a SGA—CAA mérli össze erejét. Magunk is kíváncsiak vagyunk a mérkőzés kimenetelére, mert e két csapat között fog valószínűleg eldőlni az elsőség kérdése is.

O Összeállították az osztrák válogatottat. A vasárnapi budapesti mérkőzésre Meisl Hugó osztrák szövetségi kapitány összeállította a válogatott csapatot, amelyben hét Austria-játékos foglal helyet. Az összeállítás meglepetése az amatőr válogatott csapat balszélsőjének beállítására. Az osztrák csapat a következő: Zöhrer—Sesta, Schmaus—Adamek, Hoffmann, Nausch—Riegler, Stroh, Sindelar, Binder, Fuchsberger.

„OLLA” Preservatív. Negyven évi tapasztalat garantálja a legmodernebb minőséget. „OLLA” Crisallin és „OLLA” Tropis-selyem minden gyógyszerárban és drogeriában. Ügyeljen az „OLLA” márkára.

O Németország—Csehszlovákia — Prágában. Vasárnap kerül sorra Prágában a német—osztrák találkozó, amelyre a két ország a következő csapatokat állítja ki: C s e h s z l o v á k i a: Planicska—Burger, Cstyroky—Bouska, Boucek, Kvapil—Faczinek, Csech, Sobotka, Nejedly, Rulc. N é m e t o r s z á g: Jacob—Münzenberg, Munkert—Rosinsky, Goldbrunner, Kitzinger—Elbern, Gollesch, Siffling, Lonz, Kobierski.

UJ KÖNYVEK

Mirko Jelusich: „Caesar”. Regényes életrajz. Nincs a világtörténelemnek szereplője, aki Caesar-nál többet foglalkoztatta volna az emberiséget. Talán az egyetlen Napoleon, ha vetekezhettek vele. Ugyszólván minden kor újból átértékeli, a saját problémái szempontjából. Mommsen, III. Napoleon, Lamartine — hogy a régebbi, magyarul is megjelent írókat ne említsük és a háború előtti Ferrero foglalkoztak vele, akik valamennyien elért nagy irodalmi sikerüket elsősorban tárgyuknak köszönhették. A mi korunk Caesar életrajzát Mirko Jelusich írta meg, Jelusich műveinek visszhangja erősebb bármely eddigi Caesar-életrajznál. Eredetileg Németországban jelent meg, ahol már az 50-ik kiadás felé jár. Megjelent továbbá angol, cseh, dán, holland, horvát, lengyel, norvég, olasz, szlovén és most magyar fordításban, Olaszországban azonban kívül dramatizálták, Németországban pedig a vakok számára Braille-féle írásban is kiadták. Caesar problémája korunk szempontjából a zseninek, mint politikai vezetőnek a problémája és ezen a ponton ragadja meg Jelusich is a kérdést. Mély történelmi tudás, gyökerig menő lélekelemzés, humanus szellem és tökéletes írói művészet segítettek meg az író abban, hogy időálló művet alkosson. Különösképpen kiemelkedő előnye ennek a műnek az, hogy bátran adható az érettebb ifjúság kezébe is. A tömördek fejezet lélekzettel-elámitó gyorsasággal, drámai képszerőséggel perog le, a nyelv pedig, kivált a párbeszédokban, monumentális. Mirko Jelusich „Caesar” című műve Gergely Janka kitűnő fordításában, 451 oldalon, Orion történelmi regénysorozat kiadásában jelent meg és ára 172 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepage-nál: Cluj. Kérje a sorozat jegyzékét.

A Habsburg Monarchia összeomlása. A kétféle sas le hull. Az a tragikus bukás, mely a világtörténelemben ugyszólván páratlan, elevenül meg szemünk előtt Bruno Brehm hatalmas körképszerű munkájában. A tragédia Ferenc József halálával indul meg és középpontjában fiatal utódja, Károly király áll. Az utolsó nagy Habsburg halála olyan súlyos feladat elé állította a fiatal uralkodót, amelynek megoldására a világnak semmiféle lángelméje sem lett volna képes. Tele jóindulattal és mindenáron békét akar. De a sorstragédiát föltartóztatni nem tudja. A háború elvész, a front fölbomlik, a király földönfutó lesz. Két sikertelen puccs után száműzik és keserves száműzetésben, fiatalon hal meg. Regény vagy történelem? Mindenkiben önkéntelenül fel fog vetődni a kérdés, aki ezt a könyvet anélkül, hogy a kezéből je tudná tenni, végigolvassa. Ha regény, ha egy sora, egy szava sem lenne igaz, ha egy kivételes képességű mesemondó elbeszélése lenne az egész, akkor is felejtethetlen olvasmány: lenyűgöző, művészi, emberileg megragadó. Sajnos azonban, ez a könyv nem regény, történelem és a történelmet csodálatos írói tehetség öntötte tökéletes művészi formába. Regény és történelem. Mestermű. Bruno Brehmet nemcsak írói képessége teszi alkalmassá a világtörténelem ezen legnagyobb tragédiájának méltó földolgozására, hanem tudományos felkészültsége is. Kitűnően ismeri az eseményeket, ki tudja belőle válogatni azt, ami fontos és érdekes. Bruno Brehm: „A kétféle sas le hull” c. műve Fenyő László művészi fordításában, 436 oldalon, kitűnő kiállításban jelent meg. A Habsburg Monarchia összeomlásának egy másik fejezete Bruno Brehm: „Igy kezdődött...” (Apis és Este) művében olvasható. A két mű külön-külön kötetként 172 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepage-nál: Cluj. Kérje a pompás sorozat teljes jegyzékét.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS

Hirdetmény

A CFR timisoara-i V. Forgalmi Felügyelősége köztudomásra hozza, hogy ez év szeptember 28-ikán, reggel 8 órai kezdettel, a CFR timisoara-i V. Forgalmi Felügyelőségének (Centralul Inspecțiunei V. de Mișcare CFR, Timișoara, Piața Asanești) épületében 30 jegykezelő számára vizsgát tartanak. Ezeket a jegykezelőket a CFR autobuszainál kívánják alkalmazni.

A pályázók kérvényeiket legkésőbb ez év szeptember 26-ika, déli 12 óráig kötelesek eljuttatni a fennmilitált hivatal címére. (Inspecțiunea de Mișcare, Biroul M. 1, Timișoara, Piața Asanești) és a kérvényhez a következő iratokat kell mellékelniük:

1. Allampolgársági bizonyítvány.
2. Tanulmányi bizonyítvány (legkevesebb négy elemiről).
3. Születési bizonyítvány.
4. Erkölcsi bizonyítvány.
5. Katonai livret.

A pályázóknak írásbeli és szóbeli vizsgát kell tenniük.

Az írásbeli dolgozatot román nyelvből teszik. Azok, akik az írásbeli vizsgán nem felelnek meg, illetve akikről megállapítást nyer, hogy a román nyelvet nem bírják, a szóbeli vizsgán már nem vehetnek részt. A szóbeli vizsgán a négy elemi anyagából, román nyelvből, számtanból és földrajzból kérdeznek. Előnyben részesülnek az Arad és Timișoara környékén lakó pályázók. A pályázók a megjelölt időpontban és helyen jelentkezzenek, anélkül, hogy külön értesítést várjanak.

Egyben köztudomásra hozzuk, hogy egy később közzéteendő időpontban soffitörvizsgát tartunk a CFR autobuszokon alkalmazandó soffitörök részére. Azok, akik ezekre az állásokra pályáznak, kérvényeiket a fenti okmányokkal és soffitörigazolványokkal egyetemben nyújtják be.

A CFR timisoara-i V. Forgalmi Felügyelősége.

„Az emberiség nyolctized része növényevő”

— mondja Ionescu Capatina, a bucuresti-i „Vegetarismul” című lap szerkesztője —
Vasárnap propagandaelőadást tartanak az arad-i vegetáriánusok

Arad külső területén, Murășel község határában egész kis kolóniája él két év óta az arad-i vegetáriánusoknak. A 15 családból álló kolónia tagjairól nem sokat hallani, a vegetáriánusok általában csendes és megbékélt emberek, akiknek világszemlélete életmódjukban nyer kifejezést.

Az aradi vegetáriánus társadalom körében most jelentős eseményről beszélnek. A napokban Arad-ra érkezett Ionescu Capatina Ionel, a bucuresti-i „Vegetarismul” című folyóirat szerkesztője, aki vasárnap délután 6 órakor előadást tart a Kereskedelmi Testület Dacia-kávéház melletti termében „A vegetáriánizmus és antialkoholizmus az egészségügy szolgálatában” címmel. Ionescu Capatina egészen fiatal ember, alig 22 éves és — mint mondja — ezelőtt 10 évvel lett vegetáriánus.

— Főképpen Rousseau „Emil”-je, továbbá a tolstojánizmus volt rám hatással — mondja érdeklődésünkre a fiatal ember, aki elmondotta, hogy hosszabb időt töltött előbb Bulgáriában, majd Franciaországban és ott tanulmányozta a vegetáriánizmus fejlődését.

— Párisban ma már 40 vegetáriánus-vendéglő van — mondja a továbbiak során Ionescu Capatina, aki előadásait különben az arad-i Antialkoholista Liga keretén belül tartja meg.

— Az antialkoholizmus szoros kapcsolatban áll a vegetáriánizmussal, az első lépcsőt jelenti a vegetáriánizmus felé. A hus éppolyan narkotikum, mint az alkohol, vagy a nikotin —

ezeket a nézeteket fejti ki ezután a bucuresti-i vendég-vegetáriánus, majd elmondja, hogy összeállított kimutatások szerint a föld lakosságának nyolc tizedrésze jelenleg növényevő. Ionescu Capatina Ionel előadását előreláthatólag nagyszámú közönség fogja meghallgatni.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget, **ÓVÁS!**

Kiskoru fiam, Stein Vilmos, rossz társaságba keveredett és így különböző nevek felhasználásával kereskedőket kisebb összegek felvételével megkárosít. Felhívom mindenki figyelmét, hogy fiam ügyeiért semmilyen felelősséget nem vállalok.

4568

Stein Ferenc.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejtethetlen feleségem temetésén résztvettek, ravatalára virágot helyeztek és mélyszéges fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hála-köszönetet.

KORECK JANOS

4551

BOCZA. ÉS MANEA.CSALAD

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szóig csupán 20 lei.** :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig vesznek fel**

az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

HÁZASSÁG

19 éves feltűnően csinos árva lány 500 hold földbirtok, két bérház, egyévesfél-millió készpénzhozománnyal férjhezmenne. Érdeklődőknek fényképét megküldöm. Bizony Ferenc házasságközvetítő irodája, Timișoara. 4392

ALKALMAZÁS

Dipl. betegápolónő állást keres. Vidékre is megy. Beszél németül. Megkeresések „Jólképzett” jellegre a kiadóhivatalba. 4531

Pénzbeszedő-irodaszolgát garanciával, jömegjelenésűt, román keres nagyvállalat. — Ajánlatok „Incasator” címre a kiadóba kéretnek. 4545

PERFEKT szakácsné október 1-re felvétetik. Holiänder. Str. Cloșca No. 7. 4549

Női divatújszat keres elsőrangú eladót. Ajánlatokat csak írásban Rudolf Mosse hirdetőiroda továbbít „Perfect román” jellegén. 4558

LAKÁS

Három uccal szobával modern földszinti urilakás összkomforttal, parkos udvarral, kiadó november elsejére. Str. Consistorului 29.

TELJESEN különbejárta üres, vagy butorozott szobát, lehetőleg a központban keresek. Cimeket szombat, vasárnap a kiadóba. 4544

CSINOSAN butorozott szoba belvárosban magas földszintes lakásban kiadó. Cím a kiadóban. 4548

OKTATÁS

Gyorsíró tanfolyam október 1-től. Jelentkezni Császár íróképzés-központban Banca Românească-palota. Select-mozi mellett. 4555

VÉTEL ÉS ELADÁS

Stráfkocsi 2 lóra, átszerelhető 1-esre is, lovakkal és löszerszámmal együtt eladó. Str. Gh. Popa 6. 4543

Eladó elköltözés miatt olcsón teljesen új, 1936. típusú 4 lámpás Standard super rádió, valódi perzsabunda jutányosan, továbbá íróasztal és márvány oszlop. Cím a kiadóban. 4427

Haláleset, elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ócska butorokat, ruhaneműket, festményeket, könyveket, szőnyegeket, ágyneműt, matracokat, hangszereket, matula-ura-papírt, ócskavasait, padlólámpát stb. Vidékre is megyek. Cimeket a kiadóba, vagy lakásomra, Str. Theodor Ciocnea 10. 4535

ÜZLETEK

Timișoara-i kereskedők bankjában árverés. Mindenki rendezze céduláját szeptember 30-ig „Comisio” üzletben, Dacia kávéház mellett. 4567

KOLÓNFELEK

Női láncra tűzött kulcsesemő, aprókulcsokból álló találtatott Str. Mocioni környékén. Avehető az Aradi Közlöny kiadóiban. 4553

Két lónak istállót keresek. Str. Gh. Popa 6. 4550

Rádióműsor

— Romániai időszámitás. —

SZOMBAT, SZEPTEMBER 26.

Bucuresti 6.30: Ritmikus torna, rádióhírek, reggeli hangverseny, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.30: Időjelzés, vízállás, időszámitás, kulturális közlemények, sport. 13.40: Déli hangverseny. 14.15: Hírek. 14.30: Könyvnyű zene. 15.00: Katonazenekar fuvós-hangversenye. 20.00: Dr. Marius Nasta előadása a kisgyermekek tuberkulózisáról. 20.55: Időszámitás kérdések. 21.00: Irodalmi előadás. 21.15: A Corologos-jazz tánczeneje, ének-számokkal. 22.30: Hírek, sport. 22.45: A Sibiceanu-zenekar hangversenye. 23.45: Hírek a külföld számára. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: „Sas Ede elbeszéléseiből”. (Felolvasás.) 11.45: „Mit nézzünk meg?” 13: Déli harangszó. 13.05: Rendőrzenekar Közben, kb.: 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Cigányzenekar. 15.40: Hírek, étrend. 17.15: Harsányi Gizi mesél. 17.45: Hírek. 18: Közvetítés a BSZKRt autobuszüzemének garázsából. 18.45: „Egy óra a filmesállagok birodalmában. (Hanglemezek.) 19.45: „Mit üzen a rádió? 20.20: A rádió szalonzenekara. 21: Dénes György és Pethes Sándor előadást. 23.20: Cigányzene. 0.20: Táncczene közvetítés. 1.05: Hírek

Budapest II. 18—18.45-ig: Hanglemezek. 19.45—20.15-ig: A rádió szalonzenekara. 20.20—20.55-ig: Mezőgazdasági félóra.

Bécs. 8.25—9: Filmlemezek. 11.50: Parasztzene lemezek. 13: Könyvnyű lemezek. 14.10: A bécsi filharmonika, sok lemezei. 15: Schmidt tenor lemezei. 16.35: Mandolinzenekar. 17.45: Kivánságlemezek. 23.40: Glazunov: A-moll hegedűverseny. (Heifetz-lemez.) 0.10: Hírek.

Kassa. 12: Lemez. 14.40: Lemezek. 18.40: Magyar műsor. 19.45: Ruszin és magyar hírek. Lemez. 23.30—24: Rádiózenekar.

Páris P. T. T. 22: Berlioz: Faust el-kárhozása. Közv. az Operából.

Belgrád. 7—8: Reggeli műsor. 13: Rádiózenekar. 14.15: Népdalok. 18.20:

Népdalok. 18.50: Lemezek. 19.20: Brandl-trió. 21: Operett. Königsberg. 19: Vidám dalok. 19.25: Híres német énekesek lemezei. 19.50: Orgona és énekkar. 21.10: Vidám rádiójáték zenével. 23.35: Leipzig. Milánó. 18.15: Táncczene. 20: Vegyes zene. 21.40: Marinuzzi: Pajla de Mozi, háromfelv. opera.

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 27.

Bucuresti 7.30: Ritmikus torna, rádióhírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, háztartási és gyógyászati tanácsok. 12: Harangszó. 12.10: Egyházi hangverseny. 12.40: Időjelzés, vízállás, emlékeztető naptár. 12.44: Szórakoztató zenekari hangverseny. 13.30—13.40: Kulturális hírek, sport. 13.40: A hangverseny folytatása. — 14.15: Rádióhírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: A falu órája. 17.15: Táncczene. 19: Időjelzés, időjárásjelentés, aktuális hírek. 20.45: Bécsi zene. Utána hírek. 22.05: Ének-kari hangverseny. 22.30: Hírek. — 22.55: Gramofonlemezek. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 10.30: Hírek. 11—12.10: Róm. kath. istentisztelet. 12.15—1.15: Evang. istentisztelet. 1.20: Időjelzés. 1.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 3: Hanglemezek. 4: Földművelésügyi rádióelőadás-sorozat. — 4.50: A rádió szalonzenekara. 5.25: A magyar-osztrák válogatott labdarugómérkőzés II félidőjének közvetítése. 6.25: Ének zongorakísérettel. 7: Meteorológiai előadás. 7.30: Szimfonikus zenekar. 8.40: Sporteredmények. 8.50: „A nagy ötlet”. Vidám bonyodalmak egy helyszíni közvetítés körül hét képben. 10.40: Hírek. sporteredmények. 11: Pertis Pali és cigányzenekara. 12: Komor Géza jazz-zenekara. Éjjel 1.05: Hírek.

Budapest II. 4—4.50: Táncclemezek. — 5.30—6.10: A rádió szalonzenekara. 7.05—7.20: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 7.30—8: Pannoniai dalok. 8.50—9.50: Magyar Női Vónósnyegyes. 10.15—10.20: Lóverseny-eredmények.

Belgrád. 10.30: Istentisztelet. 1: Rádiózenekar. 2.15: Dalok. 7.05: Szórakoztató zene. 8: Gramofon. 8.50: Gramofon. 11.20: Rádiózenekar. 12: Étermi zene.

Milánó. 1.20: Kamarazene. 2: Szórakoztató zene. 5: Gramofon. 6.15: Gramofon. 9: Zenekari hangverseny.